

Op te bergen
in de band van
8 oktober 2008

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de commissiegriffier mede te delen.*

Verslag

---

van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid

---

gehouden op 10 september 2008

INHOUD

Opening	3
Vaststelling van de agenda	3
Evaluatie provinciaal omgevingsbeleid	4
Bestuursopdracht tweede fase nieuw omgevingsbeleid en beantwoording vragen n.a.v. behandeling discussienota invulling Gezicht van Drenthe	6
Mgastallen in Nijensleek	7
Verslagen vergaderingen 11 en 18 juni 2008 en de lijst van toezeggingen	17
Ingekomen stukken	17
Rondvraag	17
Evaluatie bosbeleid	22
Statenstuk 2008-340, Wijziging Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Drenthe en Subsidieregeling natuurbeheer Drenthe	26
Drentse weidevogels	27
Ontwerp-POP uitwerkingsplan robuuste verbinding Sallandse Heuvelrug-Drents Plateau	28
Mededelingen	31
Sluiting	32
Toezeggingen	33

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid, gehouden op 10 september 2008 in het provinciehuis te Assen:

Aanwezig:

J. Slagter (waarnemend voorzitter)
J.J. Baltés (VVD)
J.A. van Berkum (ChristenUnie)
L. Bomhof (VVD)
mevrouw K.J. Datema-Klöppling (SP)
K.R. Dijkstra (PvdA)
R. Fokkens (PvdA)
H.R. Hornstra (PvdA)
J. Langenkamp (GroenLinks)
K. Kuipers (GroenLinks)
J.H. Lammers (CDA)
T.S. Medemblik (ChristenUnie)
A.G.H. Peters (CDA)
mevrouw G. Seinen (CDA)
R. Westerhof (SP)

Voorts aanwezig:

H. Baas (ChristenUnie, gedeputeerde)
J.H. Bats (VVD, gedeputeerde)
mevrouw A. Haarsma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw T. Klip-Martin (VVD, gedeputeerde)
R.W. Munnikma (PvdA, gedeputeerde)
mevrouw J. Stapert (commissiegriffier)

Met kennisgeving afwezig:

W. Boer (PvdA)
mevrouw J.M. Pannekoek-van Toor (voorzitter)
A. Timmerman (VVD)
Th. J. Wijbenga (CDA)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering en geeft aan dat hij mevrouw Pannekoek-van Toor vervangt die door privé-omstandigheden niet aanwezig kan zijn.

2. Vaststelling van de agenda

De VOORZITTER stelt voor om in verband met de drukke werkzaamheden van mevrouw Haarsma de agendapunten 6, 7 en 8 naar voren te halen en deze na agendapunt 2 te behandelen.

De COMMISSIE stemt hiermee in.

De heer LANGENKAMP stelt voor om agendapunt 13 van de agenda af te halen, aangezien de commissie pas gisteren informatie heeft ontvangen over de Toekomstagenda duurzame transport brandstof-

fen Noord-Nederland 2008-2011. Hij wil hiervoor meer voorbereidingstijd krijgen en dit punt voor de volgende commissievergadering agenderen.

Mevrouw KLIP begrijpt dat de stukken, die ter informatie aan de commissie zijn toegestuurd, erg laat zijn binnengekomen. Het is aan de commissie om te bepalen of behandeling hiervan wordt uitgesteld.

De COMMISSIE stemt met dit uitstel in.

De agenda wordt met inachtneming van het voorgaande goedgekeurd en vastgesteld.

6. Brief van gedeputeerde staten van 2 juli 2008 over de evaluatie provinciaal omgevingsbeleid

De heer BOMHOF vindt het voorliggende stuk erg leerzaam en informatief. Dat geldt vooral voor de bouwstenen voor de structuurvisie die straks moeten worden uitgewerkt en daar is een werkgroep druk mee bezig. Uit de evaluatie maakt hij een aantal punten op die straks goed kunnen worden gebruikt bij het proces op weg naar de structuurvisie. Er worden opmerkingen gemaakt over de aansluiting op POP I en het conserverende karakter van POP II en het gaat over de ambities en kwaliteitseisen die veel te algemeen zijn. Het zou wat specifiekere moeten en over de communicatie met burgers en organisaties wordt het een en ander gezegd. Het gaat om een aantal zaken die inherent zijn aan de structuur van POP II. Hoe gaan de uitvoerders - de ambtelijke organisatie - met POP II om? Er worden behartenswaardige woorden over gezegd, onder anderen over de vrij conservatieve en weinig ontwikkelingsgerichte houding. De uitvoerders zijn weinig gericht op kansen, maar wel op het integraal rendement wat kan ontstaan. Het is dan ook goed om in het proces naar de structuurvisie aandacht te besteden aan de cultuuromslag bij het ambtelijk apparaat. Deze evaluatie toont wel aan dat de provincie er niet alleen komt met een structuurvisie, maar ook dat er mensen mee moeten werken die een open houding hebben, meer kijken naar kansen dan naar bedreigingen en een ontwikkelingsgerichte instelling hebben. Zij zullen dit in praktijk moeten gaan brengen. In de evaluatie komt een aantal zaken aan de orde die straks zeker nog meegenomen kan worden. Dat gaat over het algemeen over de functies van agrarische bedrijven in het buitengebied. Het is ook aardig hoe de relatie wordt gelegd met de ruimte voor ruimteregeeling, want deze werkt soms wat frustrerend. Een ander punt betreft de grootte van de bouwblokken, want anderhalf hectare zou te weinig kunnen zijn voor de moderne ontwikkelingen. Hij is benieuwd hoe dit bij de structuurvisie, waarbij gesproken wordt over de megastallen, zal uitpakken en hoe daarmee zal worden omgegaan.

De heer VAN BERKUM complimenteert gedeputeerde en organisatie voor de grondige, goed leesbare evaluatie. De evaluatie is extern gemaakt, is daardoor objectief en kritisch en getuigt van een lerende houding. Inhoudelijk zitten er in de evaluatie veel waardevolle tips voor het volgende POP. Mag hij ervan uitgaan dat die tips allemaal worden meegenomen? Het nieuwe POP wordt al veel ontwikkelingsgerichter, zodat het commentaar op het conserverende karakter van POP II hierbij wat hem betreft niet betrokken hoeft te worden. Punt van kritiek is nog wel dat er gebruik wordt gemaakt van containerbegrippen en vaag geformuleerde definities en die geven aanleiding tot een veilige interpretatie. Ofwel, er kan minder dan dat eigenlijk politiek gezien gewenst is. Verder wordt geconstateerd dat in ieder geval ambtelijk te sectoraal en onvoldoende integraal wordt omgegaan met plannen. Hoe gaat het college om met deze kritiek? Ten aanzien van de ontwikkelingsruimte die gegeven wordt en de toetsing van plannen heeft hij de indruk dat in het verleden veel plannen en ideeën struikelden in de fase van ambtelijke bespreking. Tevens is zijn indruk dat gemeentelijke en provinciale bestuurders integraler en ontwikkelingsgerichter denken. Als hij dat bekijkt in het licht van de nieuwe manier van bestuurlijke omgang met elkaar die het college voorstaat, vraagt hij zich af of het niet beter is om plannen eerst bestuurlijk te toetsen en pas daarna te toetsen aan het in het verleden opgestelde beleid. Wellicht komen de staten dan eerder tot de conclusie dat bestaand beleid heroverweging verdient in plaats van plannen direct als ongewenst te bestempelen. Het is dus een goede evaluatie waarmee het college haar voordeel kan doen.

Wat gaat het college doen met de kritiek op het gebrek aan integraliteit en de veilige interpretatie? Zou er in het vervolg niet beter eerst bestuurlijk kunnen worden getoetst en daarna pas ambtelijk?

De heer LANGENKAMP vindt dit een goede evaluatie die goede bouwstenen voor het POP bevat, maar naar zijn idee wordt er vooral om een visie gevraagd. Er staat heel vaak dat er veel wordt gepraat en samen de hei op wordt gegaan en dat er net zo lang wordt overlegd totdat iedereen het met elkaar eens is en alle wensen gehonoreerd zijn. Volgens spreker is het beter om met het nieuwe POP III een duidelijke richting te kiezen en daar achter te blijven staan en daarbij wordt niet alleen maar neen gezegd tegen bepaalde ontwikkelingen, maar ook ja tegen de richting waarvoor wordt gekozen. Hier komt dus uit naar voren dat er een duidelijker keuze moet worden gemaakt. Spreker neemt aan dat ook het college dat wil.

Mevrouw SEINEN stelt het op prijs dat er is gekozen voor een brede evaluatie. Veel partijen en organisaties hebben hun visie gegeven en dat heeft tot een duidelijke boodschap geleid, namelijk zorgen dat de structuurvisie de tekortkomingen van POP II doet vergeten. De conclusies die moeten worden meegenomen bij het opstellen van de structuurvisie kunnen voor een deel worden teruggevonden in de notitie. De provincie moet haar ambities eenduidig formuleren, zodat misverstanden achteraf worden voorkomen. Na consultatie van burgers dient er goede aandacht te zijn voor terugkoppeling naar die burgers toe. De provincie dient intensief contact te houden met de gemeenten over de op te stellen structuurvisie en in samenspraak met gemeenten moet beleid worden gemaakt. Bij de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening (Wro), waarbij de gemeenten geen goedkeuring meer aan de provincie hoeven te vragen voor bestemmingsplannen, worden de verhoudingen anders. De provincie kan nu bezwaar maken tegen bestemmingsplannen. Het provinciaal toezicht verschuift van preventief naar reactief, dus de provincie dient te investeren in een goede relatie met de gemeenten. Dat begint met goed samenwerken en elkaar leren te vertrouwen. De structuurvisie wordt hopelijk dynamisch en niet statisch. Het primaat moet bij ruimtelijke ontwikkelingen worden gelegd bij het "ja, tenzij" in plaats van "neen, mits".

De heer WESTERHOF viel het op dat de foto die voor op deze notitie staat, het huis betreft van de heer Turksma, voormalig PvdA-statenlid. Duidelijk is het contrast te zien tussen het Chinese tempeltje en de oude Drentse boerderij uit Ruinerwold en dit contrast tekent ook de inhoud van de notitie. De bevindingen die in het rapport zijn opgenomen, onderschrijft hij volledig en hij hoopt dat er verder ook lering uit wordt getrokken. Verder sluit hij zich aan bij de opmerkingen van de heer Langenkamp en de heer Van Berkum.

De heer HORNSTRA sluit zich aan bij de vorige sprekers. De communicatie richting de burger is van wezenlijk belang en de staten moeten het dan ook goed kunnen uitleggen, omdat er gezamenlijk met gemeenten aan de toekomst van een mooi Drenthe wordt gewerkt. Daarvoor moeten alle betrokken partijen worden ingeschakeld.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat het college een zeer uitvoerige evaluatie van POP II heeft laten opstellen. Het college staat volledig achter de gemaakte opmerkingen en in de bijlage van dit boekwerk heeft het college alle opmerkingen en conclusies integraal overgenomen. Zij kent de opmerking over de te maken cultuuromslag bij provinciaal ambtenaren en bekend is dat er bij de nieuwe Wro van de provincie een andere rol wordt gevraagd. Die rol sluit naadloos aan bij de wijze waarop het college op dit moment de nieuwe structuurvisie vorm en inhoud geeft, dus zij sluit zich volledig aan bij de gemaakte opmerkingen. Het college doet er zijn voordeel mee en in het provinciehuis wordt ook heel veel gediscussieerd over de conclusies en opmerkingen en dat zal straks allemaal worden terugvertaald in de nieuwe Omgevingsvisie.

De VOORZITTER concludeert dat het voorliggende rapport een goede bouwsteen vormt voor de nieuwe structuurvisie.

7. Brief van gedeputeerde staten van 12 augustus 2008 over Bestuursopdracht tweede fase nieuw omgevingsbeleid

De heer BALTES is het eens met de bestuursopdracht zoals deze is geformuleerd. Het plan van aanpak biedt een gedetailleerd inzicht in het stappenplan, de producten, de financiën en de planning. Het is wel een erg ambitieuze planning en één van de risico's is het beschikbaar zijn van voldoende capaciteit. Is er op dit moment voldoende capaciteit beschikbaar? Op hoofdlijnen is hij het hiermee eens, maar hij mist nog wel iets. Op pagina 3 van de projectbeschrijving geeft het college aan bij punt 2 dat het "Gezicht van Drenthe" de opdracht voor de provincie vormt en dat het gewenst gezicht moet worden vertaald naar de fysieke ondergrond van Drenthe. Samen met de partners die een rol spelen bij de realisatie van het "Gezicht van Drenthe" en externe experts stelt de provincie Drenthe in deze fase een ontwerp-Omgevingsbeleid op, maar als spreker dan zoekt in de rest van het plan wie die partners zijn en hoe die externen worden betrokken bij dit proces, dan is hem dat niet helemaal duidelijk. Kan het college daar nu al iets over zeggen? Wie zijn die partners en externe deskundigen en op welke manier en wanneer in het proces komen zij in beeld?

De heer LAMMERS vindt dit een vreugdevol proces, want de denkfase is voorbij. De resultaten zijn in deze commissie besproken en een aanvulling van de onderzoeksopdrachten is meegenomen. Wat hem betreft is die aanvulling goed meegenomen. Fase II is gestart en hij kijkt terug op goede avonden met collega-gemeenteraadsleden. Verder trekt de commissie Impuls Lokaal Bodembeheer (ILB) nog een tijdje op met college en ambtenaren, totdat besluitvorming over het ontwerp-Omgevingsbeleid aan de orde is. Dat steunt hij en hij is onder de indruk geraakt van de inzet, betrokkenheid en deskundigheid van de ambtenaren. In het verleden heeft hij in dit proces al eens meegemaakt dat het piepen en kreuken was, maar het aardige is dat deadlines toch steeds weer worden gehaald. De derde week van januari moet er dan ook een goede discussienota op tafel liggen. Het onderwerp met betrekking tot "krimp" is genoemd en met het bezoek aan Limburg heeft hij daar veel meer over geleerd. Er moet aandacht voor worden gevraagd, aangezien veel mensen nog niet eens in de gaten hebben hoe dichtbij dit kan komen. Over fase I merkt hij op dat zijn dochter heeft meegetekend aan het "Gezicht van Drenthe" en zij heeft op een gegeven moment een reactie en feedback van de provincie gekregen en dat is heel goed overgekomen. Dat is een goede manier om met burgerparticipatie om te gaan. Dit is misschien in tegenstelling tot enkele kritiekpunten uit de evaluatie van POP II.

De heer HORNSTRA kan zich ook vinden in het proces en dat is logisch, want daar hebben de partijen met elkaar voor gekozen. Er is binnen de provincie, maar ook bij veel andere instanties al heel veel kennis aanwezig en het is soms handiger om al die kennis te vergaren dan om alles opnieuw te doen. In 2006 hebben de heer Smit van D66 en spreker een plan voor het Drents landschap en provinciale zorg geschreven waarvan een aantal aspecten die hierin terugkomen, gebruikt kunnen worden. Dat was ook bedoeld als bouwsteen voor de structuurvisie/POP III en het zou vreemd zijn wanneer aan het werk dat toen is verricht wordt voorbijgegaan.

Mevrouw HAARSMA dankt voor het compliment voor het ambtelijk apparaat. Dit stimuleert de ambtenaren om verder te gaan op de manier zoals dit in gang is gezet. Zij is blij dat hier heel hard aan wordt getrokken. Dat geeft ook een stimulans om verder te gaan. Spreekster vindt dit ook een ambitieus plan en zoals het nu lijkt beschikt de provincie over voldoende ambtelijke capaciteit om dit aan te kunnen. Indien dat niet het geval is zal daar waar nodig extra expertise worden ingehuurd, want het is belangrijk dat de planning wordt gehaald zoals deze nu is opgesteld. Het is de bedoeling dat er halverwege oktober 2008 in ieder geval met de stakeholders, zoals de corporaties, en de gemeenten, wordt gesproken en inmiddels maakt de provincie al weer een ambtelijke ronde langs alle gemeenten. Er komt ook weer een bestuurlijke ronde en spreekster denkt dat de provincie een heel eind op weg is om die planning te halen. Alle expertise die er inmiddels is verkregen op dit terrein, dus ook het werk dat de heren Hornstra en Smit al hebben verricht, zal hierbij worden betrokken.

De heer KUIPERS merkt op dat deze materie op 18 juni 2008 uitgebreid in de staten aan de orde is geweest en in het beantwoordingsmemo ziet hij dat er weinig van de door de verschillende fracties geuite wensen over wat er nog bij zou moeten komen, teruggevonden wordt. Zo is in de discussie de biologische landbouw een aantal malen uitgebreid aan de orde geweest en door zijn fractie is daar op 18 juni 2008 nog weer eens aandacht voor gevraagd. Daar vindt hij niets van terug en daar tegenover staat dat bij punt 10 de beantwoording een heel andere kant op gaat dan in de vergadering werd aangegeven dat gewenst was. Hij is hier dus niet tevreden over. Op pagina 2, bij punt 7, heeft GroenLinks eerder aangegeven dat er kansen voor stimulering van biologische landbouw liggen. Dat punt mist hij. Verder zou aan verblijfsrecreatie ook de dagrecreatie moeten worden toegevoegd.

De heer BALTES heeft bij punt 11 op pagina 3 nog een opmerking. Daar staat namelijk dat in de strategie voor de vrijkomende agrarische bebouwing voor wonen en werken ook de bijgebouwen moeten worden meegenomen. Wat hem betreft moet dit niet gelden voor uitsluitend agrarische bebouwing, maar ook voor alle andere vormen van bebouwing. Indien dat de interpretatie is, dan is hij het daarmee eens.

Mevrouw HAARSMA bevestigt dit.

De heer LAMMERS is tevreden over het opnemen van zijn punten. Het is goed dat de provincie de planning denkt te kunnen halen en dat er dan vermoedelijk geen externe expertise nodig is. Indien er wel in de loop van de tijd strubbelingen komen, terwijl het tijdpad van de Kaderrichtlijn Water (KRW) hier ook aan verbonden is, zal de provincie moeten ingrijpen. Het moet namelijk eind volgend jaar klaar zijn.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat het klopt dat het college in verband met de KRW in een tijds-klem zit, dus als het allemaal niet op tijd lukt dan is zij daar als eerste bij en dan zullen er maatregelen worden getroffen. De gemaakte opmerkingen van GroenLinks over biologische landbouw en dagrecreatie komen terug in de bouwsteen Landbouw en de bouwsteen Recreatie.

De VOORZITTER is voorzitter van de werkgroep Integraal Omgevingsbeleid en het komende half jaar gaat het over visieontwikkeling en op 14 januari 2009 wordt dat in de commissie besproken. In de tussentijd worden er activiteiten georganiseerd, waarbij de commissie zal worden betrokken en waarover de commissie zal worden geïnformeerd. De organisatie heeft beloofd dat dit de commissie duidelijk zal worden gemaakt.

8. Megastallen in Nijensleek

De heer HUURDEMAN spreekt in als bezwaarmaker tegen de uitbreiding van varkenshouderij Voesten-Kamp in Nijensleek (bijlage 1).

De heer MEDEMBLIK merkt op dat de gemeente Westerveld in dezen bevoegd gezag is. Heeft de heer Hurdeman deze bezwaren ook bij de gemeente ingebracht?

De heer HUURDEMAN antwoordt bevestigend.

De heer MEDEMBLIK merkt op dat op de tweede pagina van de inspraakreactie van de heer Hurdeman staat dat hij de indruk heeft dat er naar juridische argumenten wordt gezocht om de hindervergunning te weigeren. Hij vraagt wie er precies zoekt naar de juridische argumenten.

De heer HUURDEMAN antwoordt dat dit de plaatselijke overheden zijn. Dat zijn verschillende fracties in de gemeenteraad die vinden dat zij in het milieuaspect van dit plan onvoldoende inzage hebben en die vragen naar juridische argumenten, waarvan hij hoopt dat hij deze in zijn inspraakreactie heeft gegeven.

De heer LANGENKAMP heeft de heer Huurdeman horen zeggen dat ontwikkeling van megastallen veelal wordt aangestuurd door andere belanghebbenden dan de aanvrager. Deze willen via zittende varkenshouders hun plannen zien te verwezenlijken. Wat bedoelt de heer Huurdeman daarmee? Wat zijn de gevolgen voor de mens als deze wordt besmet met de MRSA-bacterie?

De heer HUURDEMAN antwoordt dat hij weet dat Hendrix UTD nogal wat activiteiten ontplooit in de richting van het ontwikkelen van megastallen. Dat gebeurt vooral op die locaties die tot nu toe van de overheid – de provincie – nul op het rekest hebben gekregen en waar nu via de zittende boer, omdat die meestal wel uitbreiding krijgt, alsnog wordt geprobeerd de plannen te verwezenlijken. Of het nu om een veevoederbedrijf gaat, of om een slagerijketen, of om een andersoortige institutionele belegger, het gevoel bekruipt spreker dat er andere partijen achter zitten. Immers, de aanvragende varkenshouder is ouder dan 65 jaar en heeft mogelijk geen bedrijfsopvolger, heeft al jaren zijn bedrijf te koop staan en heeft nog twee jaar geleden de mogelijkheid gekregen om het bedrijf te verkopen, maar de bieder bood toen te laag. Het idee bestaat dat hij op deze manier de zaak naar zijn kant wil krijgen dat via een zittende varkenshouder institutionele beleggers proberen op deze manier megastallen te realiseren. De MRSA-bacterie komt veel voor bij varkenshouders en recentelijk zijn tal van mestrijen verdacht verklaard en bij grotere concentraties van varkens ontwikkelt die bacterie zich veel makkelijker. Op dit moment worden in alle ziekenhuizen varkenshouders in quarantaine verpleegd, aangezien zij in de basis al verdacht zijn. De MRSA-bacterie veroorzaakt bij de drager geen ziekte, maar slaat wel over in de richting van de ziekenhuisbacterie. Zo ging een paar maanden geleden het ziekenhuis in Enschede op slot en moest er buiten een tent worden geplaatst om de operaties te kunnen doen. De CAMRSA-bacterie is een nog recenter verhaal en dat is een bacterie waarmee mensen kunnen worden besmet van mens tot mens. Deze heeft zich ontwikkeld uit de MRSA-bacterie en deze kan door bloedcontact tot stand worden gebracht. Vooral wat zwakkere mensen zijn hier ontvankelijk voor en wanneer deze niet wordt behandeld leidt dit tot een virus dat tot de dood zal leiden.

De heer LAMMERS vraagt wat de heer Huurdeman in deze van de provincie verwacht, nu de gemeente het bevoegd gezag is.

De heer HUURDEMAN antwoordt dat hij verwacht dat de provincie haar invloed aanwendt, om deze plannen niet goed te keuren. Hoewel de provincie bij de nieuwe Wro niet meer de invloed heeft als vandoors, kan de provincie wel invloed aanwenden om de gemeente Westerveld op alle punten in deze plannen waartegen bezwaar kan worden gemaakt, te ondersteunen, ook gezien het provinciale beleid dat sinds jaren bestaat.

De heer KOOPS spreekt in namens een aantal agrariërs (bijlage 2).

De heer HORNSTRA kan zich vinden in veel van de door de heer Koops aangevoerde argumenten. Hij vraagt of de agrariërs, voor welke de heer Koops inspreekt, ook een zeker belang hebben in relatie tot het initiatief van Voesten-Kamp.

De heer KOOPS is geen agrariër. Toen het varkensbedrijf op deze plek in de gemeente Westerveld zo'n vijftien tot twintig jaar geleden ontstond, had het varkensbedrijf nog een bepaalde functie naar de omgeving toe. Het landgoed de Eeze kende namelijk 400 hectare akkerbouw en daar moest mest naartoe. De feiten zijn nu veranderd en er staat een bedrijf dat de mest in de omgeving niet meer kwijt kan. De producten van het bedrijf zijn ook bestemd voor de export, dus het bedrijf heeft geen enkele relatie meer met de omgeving ter plekke. Er is dan ook sprake van een bedrijf met een grondbehoefte van 550 hectare, waardoor de traditionele boeren die daar zitten met hun opvolgers geen enkele kans maken om nog op een fatsoenlijke manier uit te breiden.

De heer LANGENKAMP heeft gehoord dat er is gezegd dat dergelijke megastallen geen landbouwbedrijven meer zijn, maar meer industriële bedrijven, die daardoor als een soort van agrobusiness wel

kunnen worden gevestigd op industrieterreinen. Indien dat wordt toegestaan, zal echter net zo goed worden voorkomen dat kleinere boeren aan voldoende omzet komen. Vindt de heer Koops dan wel dat dergelijke bedrijven zich op een industrieterrein mogen vestigen?

De heer KOOPS vindt persoonlijk dat dergelijke bedrijven iedere maat te boven gaan. Hij zou zich kunnen voorstellen dat er vanwege maatschappelijk zwaarwegende belangen naar mogelijkheden tot uitplaatsing in de Veenkoloniën wordt gezocht, maar hij is daar niet voor. Een dergelijk bedrijf zou zich al helemaal niet mogen vestigen in het beekdal.

De heer LANGENKAMP merkt op dat als er zich een megastal in een bepaalde omgeving vestigt, de kleinere boeren weggeconcurrereerd worden.

De heer KOOPS antwoordt dat als de provincie net als de gemeente ernaar neigt om te zeggen dat de nadruk vooral ligt op de milieutechnische kant van de zaak, er geen maat meer is en staat niets vestiging van deze megastallen nog in de weg.

De heer WESTERHOF heeft dit onderwerp op de agenda gezet in navolging van de motie van zijn fractie van 26 juni 2008. In die motie heeft hij gevraagd om steun van de staten om in de vorm van een noodverordening provinciale bevoegdheden minimaal vast te leggen. Gedeputeerde Haarsma weerde de motie af onder het mom van goede contacten met gemeenten en het feit dat alle bestemmingsplannen al op orde waren. Nu blijkt dat er in Nijensleek een bestemmingsplanwijziging is aangevraagd voor een megastal van 14.000 varkens. Het bestemmingsplan is van 1992 en dus van voor het eerste POP. Is het overleg met de gemeenten wel zo goed en blijken bestemmingsplannen dan toch niet op orde? Het lijkt ook nog eens dat de Milieueffectrapportage (MER) op vijftien punten herzien dient te worden met betrekking tot milieuregels, zoals fijnstof. Er kan maar tot 40 procent worden gefilterd door wassystemen en op de website van VROM blijkt dat er in Nederland 18.000 mensen per jaar sterven aan fijnstof. Vandaag kreeg spreker van een inwoner van Aa en Hunze bericht dat er in zijn gemeente een aanvraag ligt voor een megastal van 244.000 kippen, terwijl dat er op dit moment 93.000 zijn. Deze aantallen duizelen voor zijn ogen en gelukkig las hij vanmorgen in het Dagblad van het Noorden de mening van het college hierover, maar die mening ziet hij graag in deze vergadering bevestigd worden. In Nijensleek zijn inmiddels 120 bezwaren ingediend en opmerkelijk is dat veel boeren in opstand komen, aangezien zij deze ontwikkeling van schaalvergroting als een aantasting van hun beroepsgroep zien. Het imago van de landbouw komt enorm onder druk te staan. Moeten die ontwikkelingen geen halt worden toegeroepen? Hij vat de hoofdbezwaren samen. De milieuaspecten en natuurmotieven spelen een rol. Het is een beekdal met een robuuste verbindingszone in de ecologische hoofdstructuur (EHS). Over de veiligheid en wateroverlast is al door één van de sprekers gesproken. Calamiteitenplannen ontbreken, er is sprake van ammoniakuitstoot en gezondheidsaspecten, zoals de MRSA- en MRSE-bacterie, spelen ook een belangrijke rol. Verder is er sprake van fijnstofproblematiek, weerstand binnen de agrarische sector en een economisch zwakke aanvraag, want de economische onderbouwing van de aanvraag behoeft een herziening. Zo is geen rekening gehouden met de aankoop van dierenrechten, zijn er geen scenario's voor de variabele kosten voor veevoer, energie en de afzet van meststoffen. Uit onderzoek van het Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM) blijkt dat er sprake is van een afvlakking van de rentabiliteit na 1250 varkens. Zijn fractie overweegt een motie voor te bereiden zoals deze onlangs in Groningen is aangenomen. Hij wil dit punt ook agenderen voor de statenvergadering van 8 oktober 2008. Er zijn elf boeren in de directe omgeving van dit bedrijf die persoonlijk bezwaar hebben ingediend tegen de plannen van Voesten-Kamp dus de weerstand wordt breed gedragen.

De heer LAMMERS wijst erop dat er een vigerend en democratisch overheidsbeleid bestaat, dat vastligt in POP II en in bestemmingsplannen. Volgens zijn informatie betreft het uitbreiding van een varkenshouderij in zone I die valt binnen dit beleid, waarbij in aanmerking is genomen dat het in het bestemmingsplan aangegeven bouwblok te klein is voor de voorgenomen plannen. Het gemeentelijk beleid staat een vergroting van het bouwblok toe tot maximaal twee hectare, zij het onder voorwaarde van een

goede landschappelijke inpassing. De noodzakelijke milieuvergunning is MER-plichtig en voor vergroting van het bouwblok is een bestemmingsplanwijziging noodzakelijk. De aanvrager wilde graag drie hectare, maar dit staat de gemeente niet toe. Voor het CDA is het belangrijk dat de overheid betrouwbaar is, het vastgestelde beleid uitvoert en niet tijdens het spel de regels verandert, waardoor opportunisme een kans krijgt.

De heer LANGENKAMP hoorde zojuist van één van de sprekers dat een aantal jaren geleden dit bedrijf overwoog te stoppen en hij heeft ook een vermoeden uitgesproken dat grotere partijen dit gaan overnemen. Het gaat dan ook vermoedelijk niet om uitbreiding van een bestaand bedrijf, maar om vestiging van een totaal nieuw bedrijf. Dan kan de overheid wel aangegeven zich aan de wet te willen houden, maar de andere partij bedenkt allerlei leuke ontsnappingsroutes. Moet de provincie er nog vanuit gaan dat het een bestaand bedrijf is dat om uitbreiding verzoekt?

De heer LAMMERS antwoordt dat het lastig is om hard te maken dat het hier om vestiging van een nieuw bedrijf gaat en niet om uitbreiding van een bestaand bedrijf.

De heer LANGENKAMP vraagt of het nu een oud of een nieuw bedrijf is, aangezien de eigenaar eigenlijk al gestopt zou zijn.

De heer LAMMERS antwoordt dat volgens het POP bestaande bedrijven mogen uitbreiden en volgens hem gaat het hier om een bestaand bedrijf. Als dat niet zo is, dan is dat voor hem een feit, maar dat heeft spreker nog niet objectief kunnen vaststellen. De gemeente is in deze, sinds het invoeren van de nieuwe Wro, de verantwoordelijke overheid. Dit geldt ook voor de milieuvergunning en het MER-traject dat daarbij hoort. Heeft hij dit goed gezien? De nieuwe Wro biedt het college van gedeputeerde staten nog wel de mogelijkheid bij de gemeente een zienswijze in te dienen tegen de wijziging van een bestemmingsplan. Is dat eventueel de bedoeling? Dit zou relevant kunnen zijn als er zaken zijn die strijdig zijn met het provinciaal beleid. Provinciale staten dienen zich geen al te nadrukkelijke rol toe te eigenen bij het afhandelen van individuele vergunningsaanvragen. De gemeente heeft het primaat en daar moeten de staten maar aan wennen.

De heer HORNSTRA merkt op dat de gemeente weliswaar het primaat heeft, maar hier wordt om een provinciaal standpunt gevraagd. Provinciale staten kunnen hun standpunt aan het college meegeven, dat op haar beurt indringend met gemeenten kan praten, ook omdat er sprake kan zijn van een precedentwerking die niemand wil. Hoe kijkt het CDA tegen deze materie aan? In het POP is ooit een aantal zinnen opgenomen als compromis van verschillende visies die er bestonden, maar daarbij heeft spreker altijd gedacht dat er nooit een dergelijk voorstel zou worden gedaan, laat staan dat het kans liep gehonoreerd te worden. Nu dreigt dat misschien wel, want spelregels kunnen tussentijds niet worden gewijzigd, maar welk signaal wil het CDA afgeven richting het college?

De heer LAMMERS antwoordt dat volgens POP II er in Drenthe wordt gekozen voor grondgebonden landbouw als het nieuwe bedrijven betreft en als het bestaande intensieve veehouderijen betreft dan zijn er eventueel uitbreidingsmogelijkheden, maar geen nieuwe bedrijven. Er moet dus geen roze invasie van buitenaf komen. Dat beleid hebben ook de PvdA en VVD onderschreven op 18 juni 2008. Is dat nog steeds het geval? Natuurlijk is het een verrassing dat nu ineens de grote bedrijven in de vorm van megastallen om de hoek komen kijken, maar er is nog altijd geen definitie van megastallen, terwijl er ook aan een structuurvisie wordt gewerkt. Hij is er voor zichzelf nog niet uit of die ontwikkelingen doorgang moeten vinden. Bestaande intensieve veehouderijen moeten echter kunnen uitbreiden, mits zij aan alle criteria voldoen.

De heer HORNSTRA merkt op dat anderhalve hectare in het POP een hard criterium is en als het iets meer is, moet daar een heel goed verhaal onder liggen. De sprekers hebben heel goed duidelijk gemaakt dat de intentie van de aanvrager puur economisch gewin is en dat er geen enkele maatschappe-

lijke betekenis is. Voor wat betreft de megastallen heeft de Raad voor het Landelijk Gebied aangegeven dat een megastal een stal is waar meer dan 5.000 varkens worden gehouden. Volgens die definitie is een stal van 14.000 varkens een megastal.

De heer BOMHOF merkt op dat het hier om een heel grote stal gaat. De omvang van de stal is duidelijk en de invloed die het heeft op de omgeving, is ook indrukwekkend. Uit de verhalen van de insprekers blijkt dat dit grotendeels een zaak is van de gemeente. Het gaat hierbij om een milieuvergunning, de bouwvergunning, de MER, het voorontwerpbestemmingsplan en geleidelijk aan schuift het ook steeds verder door naar de provincie op basis van de oude Wro. Immers, blijkens het overgangsrecht moet de provincie nog steeds goedkeuring geven aan dit plan en in een eerdere fase van haar adviesbevoegdheid gebruik maken richting de gemeenten. Op 18 juni 2007 hebben de heren Hornstra en spreker gevraagd of de bestemmingsplannen juridisch wel sluitend waren te krijgen en toen is door mevrouw Haarsma bevestigend beantwoord. Zij had toen ook gelijk, want nu de gemeente aankomt met een herziening van het bestemmingsplan, wordt aangetoond dat het oude plan sluitend was. Wat nu dus voorligt is het bewijs van het feit dat in Westerveld het regime sluitend is. Het bouwblok is anderhalf hectare en er zal in ieder geval nog maximaal een halve hectare bij moeten komen volgens de gemeente. In het POP staat voor het bouwblok anderhalve hectare en dat was omdat de provincie drie of vier jaar geleden heeft aangegeven hier geen megastallen te willen. Dat was ook de reden dat het bouwblok is vastgelegd op anderhalve hectare. Uit de evaluatie van POP II blijkt dat die anderhalve hectare door velen te krap wordt gevonden. Er is dus kennelijk behoefte aan grotere stallen of megastallen. In de evaluatie van POP II staat alleen wel dat dit gebiedsgericht bekeken moet worden en ook al is er sprake van landbouwgebied in zone I, dan is het nog niet vanzelfsprekend dat daar zo maar megastallen moeten worden toegestaan. De VVD vindt, de bezwaren horende, dat er nogal wat schort aan provinciaal beleid. In POP II is dit vrij summier neergelegd en nu komen er allerlei nuances om de hoek kijken over beekdalen en de robuuste verbindingzone die er straks moeten gaan komen en waarbij, gezien het open karakter van het zone I-gebied, op landbouwgronden toch redelijk grote bedrijven worden toegelaten en waar bij een zwaarwegend belang, ook nog de mogelijkheid van flexibiliteit wordt gegeven. Toch wordt er op weg naar de nieuwe structuurvisie ook nagedacht over wat de provincie precies met deze grote stallen aan moet. Hij heeft dit eerder ook al als bouwsteen benoemd en daar moet dus nog eens grondig op worden gestudeerd. Willen de staten dat in Drenthe, waar moet dat in Drenthe en in welke omvang moet dit kunnen? Hem bekruipt het gevoel dat hij nu in Nijensleek en Aa en Hunze met ontwikkelingen wordt geconfronteerd die niet goed zijn en waarvoor een beter onderbouwd provinciaal beleid dient te worden gevoerd. Hij stelt dan ook voor om de ontwikkelingen in Nijensleek en Aa en Hunze eerst aan te houden, totdat de structuurvisie is vastgesteld en er een actueel provinciaal beleid voorligt, zodat ook duidelijk is wat de wensen zijn met betrekking tot dit soort ontwikkelingen. Indien de gemeente verzoekt aan de provincie om in te stemmen met vergroting van het bouwblok van anderhalf naar twee hectare, dan zou hij voorstellen om dat maar even aan te houden tot over anderhalf jaar, want die stal kan dan altijd nog worden gebouwd.

De heer LAMMERS vraagt of de heer Bomhof van mening is dat hier bij de behandeling van de structuurvisie goed over moet worden nagedacht, maar dat tot die tijd het aan de gemeente Westerveld is om te bepalen wat er in dit concrete geval moet gebeuren.

De heer BOMHOF antwoordt ontkennend. Hij hoopt dat de gemeente de provinciale discussie goed volgt en meekrijgt dat er in deze commissie een meerderheid zal zijn om tot een goed en actueel beleid te komen dat wordt geformuleerd in de structuurvisie. Hij hoopt dan ook dat de provincie de goedkeuring aan het plan van Voesten-Kamp te Nijensleek kan aanhouden tot na de behandeling van de structuurvisie. Hij neemt verder aan dat het gemeentebestuur van Westerveld goed naar het provinciale geluid zal luisteren.

De heer HORNSTRA maakt uit de discussie een tweetal elementen op, namelijk de huidige situatie en of daar lering uit wordt getrokken voor de toekomst. In de nieuwe structuurvisie moeten waarborgen

komen om dit soort voorstellen en initiatieven niet langer mogelijk te maken, want deze activiteiten passen hier niet, zeker niet in veel gebieden. Wellicht dat het nog eens kan worden gedaan op een industrieterrein, maar ook daar speelt een aantal factoren mee waardoor hij niet staat te juichen om dit toe te staan. Het primaat ligt nu bij de gemeente en deze moet duidelijk maken dat de aanvraag wordt afgevoerd, gezien de grootte van het bouwblok. Hij complimenteert sprekers en SP omdat zij een groot aantal andere argumenten naar voren hebben gebracht, waarom dergelijke ontwikkelingen niet wenselijk zijn. Deze argumenten moeten gemeente en provincie aan het denken zetten, zodat beide overheden maatregelen kunnen nemen waardoor deze ontwikkelingen kunnen worden gestopt. Dit is dan ook niet de keuze die de PvdA maakt en hij wil dit signaal heel duidelijk in de richting van het college geven en dat moet worden doorgegeven aan de gemeente Westerveld.

De heer LANGENKAMP dacht al jaren dat een ontwikkeling als de in de aanvraag voorgestelde, in Drenthe niet mogelijk zou zijn. Dat was ook de reden dat hij vond dat Drenthe best trots kon zijn op het beleid, want het was de periode van de eerste aanvragen voor megastallen in de provincie Groningen. Destijds kreeg spreker ook een lesje van het college over de doorwerkingskracht van de nieuwe Wro. In oktober 2008 beweerde de gedeputeerde dat er geen doorwerkingskracht was van de oude Wro, maar in de nieuwe Wro kwam dit gelukkig wel voor. Staat de gedeputeerde daar nog steeds achter, of was het een "slip of the tongue"? GroenLinks is tegen intensieve veehouderij en is onder alle omstandigheden tegen megastallen, dus of dit nu grondgebonden is of niet, dat gaat wat hem betreft helemaal niet meer op. Ook andere partijen hoort hij dit vinden en hij wil een signaal aan het college geven. Hij heeft gelezen dat het college er bij de gemeente op kan aandringen dit te blokkeren. Dat lijkt spreker prima, maar de provincie heeft ook zelf een taak, want provincie en gemeenten moeten in de nieuwe Wro heel veel samen optrekken. De provincie kan dus niet alleen maar tegen de gemeente Westerveld zeggen dat zij dit moeten blokkeren, zonder zelf de handen vuil te maken, terwijl zijn idee is dat de staten hierover een uitspraak moeten doen door middel van een motie, aan te nemen in de statenvergadering. Indien de meerderheid in de staten het daarmee eens is, dan moet zij dat signaal afgeven, zodat het college daaraan bij het overleg met de gemeenten een ruggensteun heeft en de provincie haar eigen verantwoordelijkheid kan nemen in het kader van de nieuwe Wro.

De heer MEDEMBLIK merkt ten aanzien van de wenselijkheid van niet- grondgebonden landbouw op dat hij tijdens de vorige vergadering een punt heeft toegevoegd aan de vragen die worden meegenomen in de tweede fase van de ontwikkeling van de structuurvisie. Dat heeft hij gedaan om helder te krijgen wat er precies onder wordt verstaan. Technieken veranderen en er is ook sprake van een stuk ondernemerschap dat plaatsvindt. Is dat nu wel of niet gewenst? Hiervoor moeten zaken worden afgewogen met betrekking tot de huidige stand van zaken en daarbij dient de provincie zich niet al te snel tot emoties te laten verleiden. Die discussie komt er wat hem betreft nog, maar over deze specifieke kwestie merkt hij op dat dit op het bordje van de gemeente thuis hoort en de provincie moet de gemeente dan ook niet te veel in de weg zitten. Het beleid zoals dat bestaat, is democratisch afgekaart en vastgesteld en binnen dat beleid zal de gemeente Westerveld nu gaan handelen. Die ruimte moet bij de gemeenten worden gelaten en ook het college doet nu uitspraken over wat wel en niet wenselijk is. Politiek gezien kunnen de staten wel iets roepen, maar hij kiest ervoor om af te wachten hoe de gemeente Westerveld de aanvraag afhandelt.

De heer WESTERHOF hoort dat de heer Medemblik met de handen in de zakken wil afwachten hoe een en ander zal verlopen. Binnen de provincie is er bij ambtenaren veel kennis over alle aspecten die het POP aangaan, terwijl Westerveld de kleinste gemeente van Drenthe is met een heel klein ambtenarenapparaat en die gemeente is dus lang niet in staat om de afwegingen te maken die in het provinciehuis wel gemaakt kunnen worden.

De heer MEDEMBLIK vraagt of de heer Westerhof dan vindt dat de gemeente Westerveld niet in staat is om een afweging te maken binnen de huidige beleidskaders. De provincie heeft toch van tevoren aan-

gegeven wat zij wel of niet wil ten aanzien van dit onderwerp? De provincie kan hier ook met de handen in de zakken naar kijken, want de provincie heeft van tevoren bepaald wat de ruimte is.

De heer WESTERHOF wijst erop dat de gemeente Westerveld in een veel te laat stadium bepaalde zaken heeft geconstateerd en de provincie niet heeft geconsulteerd. Kennelijk is er bij de gemeente geen behoefte gebruik te maken van de kennis die hier in Assen op het provinciehuis aanwezig is. Dat is dan ook de reden dat de provincie een strategische visie moet ontwikkelen.

De heer LANGENKAMP merkt op dat de heer Medemblik aangaf dat al in het verleden het principe van grondgebondenheid ter discussie was gesteld. De inspreker toont echter al aan Voesten-Kamp eigenlijk geen grondgebonden bedrijf is. Hoe kan de heer Medemblik dan toch verwijzen naar wat in POP II is opgeschreven over het grondgebonden bedrijf?

De heer MEDEMBLIK stelt met het oog op de nieuwe structuurvisie het onderwerp niet grondgebonden landbouw te hebben ingebracht en wil goed kijken wat de kaders daarvan zijn.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat het signaal duidelijk is, maar de vraag moet wel worden gesteld wie waarover gaat. Het enige wat er nu ligt is een voornemen om een intensieve veehouderij een flinke uitbreiding te geven en puur aan de planologische kant laat het POP dat toe. Er zit echter ook een milieutechnische kant aan de zaak en de gemeente is hierin het bevoegd gezag, maar spreekster kan zich nog goed herinneren dat toen het POP is vastgesteld er bij amendement van CDA en VVD uit 2004 is vastgesteld dat een bouwblok van twee hectare bij gebleken noodzaak mogelijk moet zijn. Dit staat als zodanig in het POP beschreven, dus planologisch gezien zou de uitbreiding kunnen. Het is nu 2008 en de vraag is nu of de provincie deze schaalvergroting in de landbouw wel wenst, en meer specifiek in die gebieden waar nu sprake van is. Zij wil geen megastallen en dat is gelukkig onmogelijk in deze provincie, dus wat dat betreft is deze provincie net zo voortvarend als Groningen. Er moet alleen wel worden opgepast dat er nu via de achterdeur zodanige stallen worden gerealiseerd, dat hier toch sprake van lijkt te zijn. Hier moet dus eens goed van gedachten over worden gewisseld. Daarom zegt zij vanuit de planologische kant van de zaak dat er bepaalde ontwikkelingen zijn en dat er veel gebeurt in de landbouw. Vanuit milieutechnisch oogpunt is het plan alleen nog lang niet voldragen, dus gedeputeerde Munniksma en spreekster gaan op zeer korte termijn in gesprek met het gemeentebestuur van Westerveld om die erop te wijzen dat er nogal wat milieutechnische bezwaren aan het plan kleven. De relatie met Westerveld is dan ook zonder meer goed te noemen en dit is dan ook een testcase hoe het provinciebestuur wil omgaan met dergelijke zaken. Er speelt alleen ook een ander aspect en dat is dat de provincie een nieuw omgevingsbeleid krijgt en in de bouwsteen Landbouw zullen de provinciale ambities en kansen moeten worden neergelegd. Daarin moet worden duidelijk gemaakt wat er wel en niet gewenst is in deze provincie. Daarbij is niet alleen het college aan zet, maar ook de staten, en als spreekster de commissie beluistert dan denkt zij dat de keuze al is gemaakt.

De heer BOMHOF merkt op dat uitbreiding van het bouwblok tot twee hectare mogelijk is bij gebleken noodzaak. Dat geeft een aangrijpingspunt voor een discussie met de MER in de hand of het een locatie is waar dit soort zaken kan plaatsvinden.

Mevrouw HAARSMA verwijst voor de aspecten met betrekking tot de milieutechnische kant van de zaak en de MER, naar de beantwoording van gedeputeerde Munniksma. Dit is nog lang geen gelopen race en daarover gaat zij gesprekken aan met het gemeentebestuur.

De heer WESTERHOF heeft zojuist gehoord dat er verschillen van opvatting zijn over wat precies een bouwblok en een bouwperceel is. Hier gaat het over en bouwblok en is de netto bebouwde oppervlakte kennelijk rond die twee hectare, maar het gaat over de toegang, de parkeergelegenheid, de manoeuvreermogelijkheden voor vrachtwagens, de vijver en de silo's. Alles bij elkaar gaat het dan om zes hectare.

De heer MUNNIKSMa antwoordt dat er, kijkend naar het POP, planologisch weinig mogelijkheden zijn om nee te zeggen tegen deze aanvraag, maar het is wel aan de orde op het moment dat er een structuurvisie wordt gemaakt voor geheel Drenthe en als er wordt gepraat over een bouwsteen voor de landbouw. Kijkend naar de ontwikkeling van de landbouw in bepaalde gebieden, dan zullen er op langere termijn grotere bebouwingsoppervlakten gewenst zijn en dus moeten worden toegestaan. Dat geldt in ieder geval op een aantal plekken, maar als die grotere bebouwingsoppervlakten automatisch ook kunnen worden ingevuld door niet grondgebonden bedrijven, dan komt de provincie voor een moeilijk probleem te staan. De komende tijd zal hier in het kader van de ontwikkeling van nieuw omgevingsbeleid moeten worden gekeken of er juridisch een onderscheid kan worden gemaakt tussen grondgebonden bedrijven en niet grondgebonden bedrijven, want dat is volgens spreker het probleem dat hier is ontstaan. Immers, door de achterdeur kan er nu kennelijk toch een ontwikkeling ontstaan die het college liever niet heeft. Overigens zou hij de komende tijd wel graag willen discussiëren over wat nu precies de norm is voor de megastal. Is dat wat de heer Westerhof en zijn vader kunnen overzien op het moment dat zij op de boerderij staan? Dat meende spreker gisteren althans te beluisteren. Op het moment dat er planologisch of beleidsmatig wordt gewerkt, is het belangrijk om daar een invulling aan te geven die toetsbaar is en dan heeft spreker het idee dat moet worden geprobeerd om daar normen bij te vinden die in het advies van de Raad voor het Landelijk Gebied worden geformuleerd. Overigens komt dat laatste neer op zo'n 10.000 varkens. Er zal dus een norm onder moeten worden gelegd. Ten aanzien van de aanvraag merkt spreker op dat, ook al is er planologisch een beperkte sturingsmogelijkheid, deze uitbreiding ook moet worden bekeken in relatie tot de milieuaspecten die aan de orde zijn. In Drenthe is de ammoniakdepositie veel te hoog in een aantal natuurgebieden en 75 procent daarvan komt van buiten Drenthe, maar 25 procent van binnen Drenthe. Het college wil ook haar uiterste best doen om die 25 procent naar beneden te brengen. Er moet ook worden gekeken of dat hier aan de orde is, want als de ammoniakdepositie toeneemt door de vestiging van dit bedrijf, betekent dit dat bestaande bedrijven die regulier boeren, nog meer op slot worden gezet dan in het verleden. Hij hoopt dus via een gebiedsgerichte aanpak te kunnen zeggen of er al dan niet ruimte is voor een dergelijk bedrijf, maar daar heeft spreker grote twijfels bij. Op dit moment is er heel veel onduidelijk over ammoniakuitstoot en Natura 2000-gebieden, want daar lag een toetsingskader voor dat nu door de Raad van State onderuit is gehaald en dat betekent dat in principe iedere grootschalige ontwikkeling getoetst moet worden of deze significant is voor de Natura 2000-gebieden. Waarom stond de achterdeur tot op heden wel open maar had dat weinig effect? Dat komt omdat de varkensrechten die nodig zijn om zo'n groot bedrijf op te richten niet in grote mate konden worden verschoven door Nederland. Vanaf 1 januari 2008 zijn die varkensrechten vrij verhandelbaar door heel Nederland en dat betekent dat onbedoeld dat element in Drenthe een extra rol kan gaan spelen, want daardoor wordt het aantrekkelijker om via de zij- of achterdeur toch een megabedrijf te stichten. De staten doen er goed aan om er de komende tijd over na te denken of het toch niet verstandig is om schaalvergroting in deze sector toe te staan, maar dan volgens een gebiedsgerichte aanpak, waarbij niet meer dan twee procent van de varkens in Nederland in Drenthe worden gehuisvest, maar wel op die plekken die zich daarvoor lenen qua ligging, natuurwaarden en logistiek. In dat geval komen die bedrijven niet op het grondgebied van de gemeente Westerveld of Aa en Hunze terecht.

TWEEDE TERMIJN

De heer KOOPS wil niet tornen aan de bevoegdheden die gemeente en provincie hebben op het vlak van de ruimtelijke ordening, maar hij ziet wel een gedeputeerde en een college die het beleid hebben laten vaststellen en aangeeft dat daar deze ontwikkeling bij past. In zijn inleiding heeft hij echter een aantal punten genoemd waarbij het POP duidelijk beperkingen stelt aan deze ontwikkelingen, ook aan vestigingen van bedrijven binnen zone II. Het aspect van geen kapitaalsintensieve investeringen en de wateroverlast vindt hij in de provinciale discussie niet terug. Hij gaat er dan ook wel degelijk vanuit dat het beleid dat door de provincie wordt vastgesteld, wordt geïmplementeerd door de lagere overheden, zodat deze daar niet zomaar kunnen doen wat zij willen. Hij is blij dat er stemmen zijn die sterk twijfelen

aan de haalbaarheid van dit plan en ook spreker denkt dat het niet doorgaat. De provincie heeft daar ook zeker de middelen voor en kan de gemeente daar zelfs een aanwijzing voor geven. Hoewel hij alle respect heeft voor de gemeente Westerveld, ziet hij daar een snelle wisseling van ambtenaren en veel visie als achtergrond en basis voor dit plan heeft spreker bij de gemeente Westerveld nog niet gezien.

De heer LAMMERS constateert dat ook de gedeputeerde behoefte heeft aan het vaststellen van een norm voor megastallen. Spreker denkt dat het goed is dat er in het verleden voor intensieve veehouderijen onder bepaalde voorwaarden uitbreiding mogelijk was en door de mogelijke onwenselijkheid van megastallen kan de situatie ontstaan dat daarin ook de kleine ondernemer wordt getroffen. Hij pleit ervoor om daar bij de discussie over de structuurvisie goed over na te denken. Nederland is een gedecentraliseerde eenheidsstaat en hij vindt het gênant om de gemeente Westerveld op doen en laten publiekelijk de maat te nemen. Hij steunt de lijn van de gedeputeerde om via relatiebeheer te kijken of het provinciaal beleid op dit vlak zijn uitwerking vindt. Overweegt het college om eventueel een zienswijze in te dienen op het moment dat de gemeente Westerveld overweegt het bestemmingsplan te wijzigen?

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat pas een zienswijze kan worden ingezonden op het moment dat spreekster de plannen volledig kent. Die plannen kent zij niet, dus is het te prematuur om dat nu al te kunnen beoordelen.

De heer LAMMERS stelt voor om dan eerst rustig kennis te nemen van die plannen en dan pas eventueel gebruik te maken van de mogelijkheid een zienswijze in te dienen.

Mevrouw HAARSMA antwoordt dat als er wordt gesproken over 16.000 varkens, er wel wat staat te gebeuren en daar wil zij heel kritisch naar kijken.

De heer BOMHOF stelt vast dat is vastgesteld dat het beleid ten aanzien van megastallen niet meer is zoals iedereen dat graag zou willen. Bij het beleid met betrekking tot grote stallen zou met meer aspecten rekening moeten worden gehouden, maar kennelijk maakt het vigerende POP het de provincie in juridische zin erg lastig om daar tegenop te treden. Toch zou de provincie graag een andere benadering zien van deze grote stallen en dient de provincie de gemeenten ervan te overtuigen dat er een andere benadering moet komen van deze grote stallen. Dat brengt de gemeente er hopelijk toe niet de herziening van het bestemmingsplan verder in procedure te brengen. Het is namelijk geen recht van de boer, maar een bevoegdheid van de gemeente. Daarom is het goed dat de provincie even wacht om te kijken hoe dit afloopt. Ten aanzien van het bouwblok mag maximaal worden gegaan tot twee hectare en door insprekers wordt zelfs gerept over vier hectare. Maar twee hectare is wel twee hectare en volgens spreker komt deze boer daarmee bij lange na niet uit.

Mevrouw HAARSMA merkt op dat het dit college niet aan overtuigingskracht ontbreekt, dus het college doet zijn uiterste best.

De heer HORNSTRA denkt dat het laatste woord nog niet is gevallen over de planologie, want de oppervlakte van het bouwblok en het punt van de landschappelijke inpassing zijn punten waar het laatste woord nog niet over is gesproken. Wanneer de provincie kiest voor "neen, tenzij" in beekdalen, dan kunnen bij deze plannen grote vraagtekens worden gezet. De heer Munnikma heeft aangegeven dat er een groot aantal milieumaatregelen moet worden genomen om een dergelijk bedrijf aan de voorwaarden te laten voldoen. Spreker heeft aangegeven dat alle argumenten van de heren Koops en Huurdeman meegenomen kunnen worden naar het college en in de richting van de gemeente Westerveld. De door de heren Koops en Huurdeman aangedragen suggesties kunnen voor hem ook weer bouwstenen vormen voor dit nieuwe beleid. Daar moet dan terdege rekening mee worden gehouden.

De heer LAMMERS merkt op dat hij leest dat de gemeente Westerveld aan de uitbreiding tot twee hectare eisen van landschappelijke inpassing stelt.

De heer LANGENKAMP vindt dat het college en de staten niet teveel moeten afschuiven in de richting van de gemeente en dus zelf ook een standpunt moeten innemen. Hoewel hij het idee heeft dat het college ervoor gaat, is het een goed idee om de staten in een motie te laten uitspreken dat de vestiging van dit bedrijf niet wenselijk is en dat het college dit koste wat kost moet zien te voorkomen. Dit is een ongewenste ontwikkeling, over twee jaar staat de structuurvisie misschien vast, maar de provincie moet nu al een signaal afgeven.

De heer PETERS vraagt of voor de heer Langenkamp de toezeggingen van het college onvoldoende vertrouwen bieden, zodat er toch een motie wordt ingediend?

De heer LANGENKAMP antwoordt dat het college uitvoert en dat de staten de kaders stellen. Indien het college iets wil doen is het goed om te worden geruggensteund door de staten. Er is nu geen beleid waarop het college dit kan verdedigen. Terecht zeggen beide gedeputeerden dat zij op basis van het POP deze ontwikkeling eigenlijk zouden moeten toestaan. Gelukkig zijn er andere argumenten om neen te kunnen zeggen. De staten kunnen dus middels een motie heel goed op papier zetten wat zij eigenlijk willen, vooruitlopend op het nieuwe beleid dat over twee jaar is vastgesteld. Die motie dient dan om te voorkomen dat er zich in de tussentijd geen ongewenste ontwikkelingen voordoen.

De heer MEDEMBLIK weet in de richting van het vaststellen van de structuurvisie nog niet goed wat megastallen zijn en welke normen daarvoor gelden. Daarvoor dienen de Statenfracties hun eigen inbreng te leveren. Ten aanzien van deze specifieke kwestie, vraagt hij om de gemeente Westerveld de ruimte te geven en niet te snel met provinciale opdrachten te komen.

De heer WESTERHOF is blij met de ontwikkeling van de discussie. Hij spreekt zijn waardering uit voor het snelle contact dat heeft plaatsgevonden tussen het college en de wethouder van de gemeente Westerveld. De normgrootte van een bedrijf blijft een voortdurende discussie en het lijkt hem goed om af te spreken dat zolang de boer nog baas in eigen huis is, dat zo'n beetje de norm wordt. Op het moment dat derden het achter de schermen voor het zeggen krijgen binnen de vier muren van de boerderij, moet de twijfel gaan rijzen of dat wel de bedoeling is. Vermoedelijk is er op het terrein ook een drooginstallatie gepland. Nu heeft de Raad van State ook al een biervergistingsinstallatie gekapitteld als een industriële activiteit, dus hij vraagt zich af of een dergelijke drooginstallatie ook niet kan worden aangemerkt als industriële activiteit.

De VOORZITTER vraagt of GroenLinks en de SP dit stuk ook willen agenderen voor de statenvergadering.

De heer LANGENKAMP antwoordt dat het zou kunnen dat hierover een motie wordt ingediend. Hij overweegt dat nadrukkelijk.

De heer WESTERHOF merkt op dat hij hierover nog tot 8 oktober 2008 in overleg met de heer Langenkamp kan gaan.

De VOORZITTER heeft gemerkt dat de commissie in meerderheid ervoor voelt om megastallen te weren in Drenthe, maar het wordt nog een hele toer om dat juridisch in de structuurvisie vast te leggen. Daarnaast loopt de procedure in Westerveld waarvan nog niet duidelijk is hoe het ontwerpplan er precies uit gaat zien, maar van het college heeft hij begrepen dat als er achterdeuren zijn, het college die graag in onderling overleg met de gemeente voortijdig wil sluiten.

3. Verslagen vergaderingen 11 en 18 juni 2008 en de lijst van toezeggingen

De verslagen van de vergaderingen van 11 en 18 juni 2008 worden conform ontwerp goedgekeurd en vastgesteld.

De heer BOMHOF wijst erop dat bij de toezeggingen de driemaandstermijn in een aantal gevallen niet wordt gehaald. Hij roept het college op om daar werk van te maken.

De VOORZITTER verzoekt de griffie om hier naar te kijken. Op de langetermijnagenda kan toezegging nummer 2 worden afgevinkt, evenals nummer 7.

Mevrouw KLIP merkt op dat nummers 4 en 5 van de kortetermijnagenda kunnen worden afgevinkt. Wat betreft de bodemsaneringslocaties, is de Bodemnota eind augustus 2008 definitief vastgesteld door het college en deze wordt nu gedigitaliseerd. Eind september wordt de nota naar de commissie gestuurd en daar zit dan ook informatie bij over de actieve saneringsprojecten die op dit moment lopen. Ten aanzien van het onderzoeksrapport over CO2-opslag merkt zij op dat van dit dikke Engelstalige rapport een Nederlandse samenvatting is gemaakt die de commissie zal worden toegestuurd.

De heer BOMHOF vraagt of punt 13 ook van de lijst van toezeggingen af kan. Deze toezegging is inmiddels gehonoreerd.

De heer HORNSTRA merkt ten aanzien van de lange termijnagenda op dat bij punt 3 de heer Munniksma toezegt dat hij midden 2008 een rapportage zal geven over waar Landschapsbeheer op dat moment staat.

De heer MUNNIKSMA antwoordt dat dit stuk inmiddels bij de griffie ligt.

4. Ingekomen stukken

De heer WESTERHOF merkt op dat er een brief van het college is uitgegaan over de leliebollenteelt en tegelijkertijd is er antwoord gekomen van de stichting Bollenboos. Spreker wil dit agenderen voor de volgende commissievergadering. Het gaat hierbij om de onderzoeksmethodiek, de onderzoeker en de wijze waarop de gegevens zijn aangedragen. Daarin vindt hij voldoende motieven om deze kwestie weer aan de orde te stellen. Een onderbouwing voor het inbrengen van dit agendapunt zal hij nog inzenden.

De heer HORNSTRA wil het punt B12, de regio Groningen-Assen 2030, op de agenda zetten voor de volgende keer.

5. Rondvraag

De heer BATS geeft een toelichting bij de bijeenkomst in Ees over de N34. Afgelopen maandag is spreker naar Ees geweest om met de bewoners van in en om Ees te spreken over de alternatieven in Ees voor wat betreft het opheffen van de op- en afritten. Dat is het uitgangspunt geweest waarmee spreker naar Ees is vertrokken. Het afgelopen half jaar is er met de klankbordgroep Ees contact geweest over de alternatieven, maar is telkenmale weer de discussie opgelaaid rondom die op- en afritten. In juni/juli constateerde de ambtelijke delegatie van zowel Borger-Odoorn als ook de klankbordgroep dat de discussie constant eindigde bij het punt dat Ees op- en afritten wenst. Afgelopen maandag is spreker met wethouder Medendorp van Borger-Odoorn naar Ees geweest en hebben hun visie uitgelegd. Uitgangspunt daarbij was dat spreker en de wethouder met de aanwezigen wilden spreken over een aantal alternatieven, maar wat niet bespreekbaar was, was het raadsbesluit van de gemeente Borger-Odoorn om een afslag bij Ees in stand te houden. Dat is een bestuurlijk en politiek uitgangspunt waarmee spreker

op pad is gestuurd, maar daarnaast is er een meer inhoudelijke argumentatie te bedenken op het terrein van verkeersveiligheid en het karakter van de weg die daar ligt om daar geen afslag te willen. Die avond heeft spreker een gesprek gevoerd vanaf 20.00 uur tot 21.30 uur. Om 21.30 uur brak het enige moment aan waar hij applaus kreeg en dat was toen spreker namens de provincie een biertje aanbood. In de tussentijd heeft spreker een poging gedaan te spreken over de varianten, maar dat is ontaard in een constante discussie over het feit dat Ees die afslagen wil houden. Spreker heeft daarbij steeds helder aangegeven dat er reden is om niet van de ingeslagen weg af te wijken, dus die avond is hij er met de aanwezigen niet uitgekomen. Hij heeft geprobeerd dit een aantal keren te doorbreken en dacht soms tot een discussie over de alternatieven te komen, maar dat is niet gelukt. Wat opvallend was, was dat de algemene opinie in de zaal van 20.00 uur tot 21.30 uur was dat er vooral afslagen moesten komen, maar daarna heeft spreker met het glas bier in de hand wel een aantal nuances gehoord die vervolgens ook wel schriftelijk zijn bevestigd. Er is dus een patstelling bereikt in het overleg met Ees. Spreker wil er graag met Ees uitkomen, maar dan wel pratend over de varianten en niet over de afslagen. Spreker heeft die avond ook aangeboden dat hij over enkele maanden wel weer wilde komen, maar het dan uitsluitend wil hebben over de varianten. Waar zijn de mensen in Ees bang voor als er geen afslagen komen? Dat zijn aspecten met betrekking tot verkeersintensiteit op de parallelweg en de omgang met de verkeersproblematiek in Borger. Daarop heeft zijn collega Medendorp een visie gegeven, namelijk dat de gemeente Borger-Odoorn bezig is met een verkeerscirculatieplan in Borger. Een andere angst die is besproken is de verkeersintensiteit, waarbij het college heeft aangegeven dat de verkeersdruk zeker niet zou toenemen en dat in situaties waar twijfel is de verkeersdruk zal afnemen of veiliger zal worden. Het karakter van de discussie heeft uiteindelijk niet geleid tot het verder discussiëren over die varianten.

De heer BALTES merkt op dat duidelijk is dat de zaak in een impasse zit, wat tot uitstel leidt. Dat heeft consequenties voor waar het allemaal om begonnen is, namelijk het veiliger maken van de N34 en de verkeersveiligheid in en om Ees. Dit is een ongewenste gang van zaken en hij wil nu best een paar vragen stellen, maar daar lost hij de impasse niet mee op. Hij stelt voor het te agenderen voor de volgende commissievergadering en daarbij stelt hij het op prijs indien het college hem schriftelijk informeert over de gerezen situatie en vraagt of daarbij specifiek kan worden ingegaan op de vraag of de verkeersveiligheid in voldoende mate is gegarandeerd zolang deze impasse voortduurt.

De heer WESTERHOF was in Ees aanwezig. Hij heeft de gedeputeerde daar horen zeggen dat door de staten en de raad van Borger-Odoorn zou zijn besloten dat er geen op- en afritten komen bij Ees, maar spreker heeft zijn voorwerk gedaan en komt tot de conclusie dat de gemeente geen besluit heeft genomen, maar alleen aangegeven te opteren voor een volledige ontsluiting bij Exloo en een ongelijkvloerse kruising bij Ees. In de verslaglegging door de gemeente Odoorn staat echter dat wethouder Medendorp heeft gezegd dat er een volwaardige aansluiting zal komen bij Ees en Exloo. Die regel laat bij hem geen twijfel meer achter over de betekenis van de woorden van de wethouder van Borger-Odoorn. Het is dan logisch dat de raad daar verder niet over discussieert, want de positie is duidelijk. Spreker is in staat om de gedeputeerde nu een schorsing van een half uur te geven om alsnog het document te overleggen waarin staat dat de gemeenteraad van Borger-Odoorn en de staten het besluit hebben genomen dat er geen op- en afritten komen bij Ees. In statenstuk 2006/267 wordt niet eens gesproken over Ees, want er wordt gesproken over "tot Ees" en in het tweede gedeelte wordt vanaf Ees gesproken. Hij vraagt de gedeputeerde om met het document voor de dag te komen waaruit blijkt dat er binnen provinciale staten sprake is van democratische besluitvorming hierover. Indien de gedeputeerde dit niet doet, dan steunt hij het idee van de VVD om dit onderwerp te agenderen voor de volgende commissievergadering.

De heer LANGENKAMP steunt het voorstel om dit punt te bespreken in de volgende commissievergadering. Hij weet niet goed wat er nog meer aan informatie is en ziet dit als een uitvoeringsprobleem dat het college heeft en wat de commissie daarin zou kunnen doen, weet spreker nu nog niet. Spreker hoort dan graag wat er in het verleden voor afspraken zijn gemaakt op dit punt.

De heer HORNSTRA gaat niet in op de exegese van de heer Westerhof over het verslag van de gemeente Borger-Odoorn, want als het op een andere manier wordt gelezen, dan staat er iets anders dan wat de heer Westerhof zojuist heeft gezegd. Hij steunt het voorstel om dit onderwerp voor de volgende keer op de agenda te zetten. Indien dit op een aantal andere plaatsen wel wordt gedaan, dan levert dit wellicht elders verkeersonveilige situaties op. Iedereen moet zien dat het in deze kwestie om een totaalplaatje gaat waarbij de veiligheid op meerdere plaatsen dient te zijn gewaarborgd. De staten dienen het algemeen belang zoveel mogelijk te dienen en niet het belang van één bepaalde sector.

Mevrouw SEINEN was maandagavond ook in Ees en in de commissievergadering van februari 2008 zijn vragen over deze zaak gesteld. De gedeputeerde is teruggegaan naar de bevolking van Ees. De staten hebben verder gevraagd om opening van zaken te geven over de gevolgen van het niet realiseren van op- en afritten, dus het bespreken van de drie alternatieven. Wat zijn de gevolgen van deze drie alternatieven (zonder op- en afritten) voor het verkeer van en naar Borger? Wat betekent dit voor het landbouwverkeer? Wat betekent dat voor de inpassing van de verdere infrastructurele aanpassingen die er moeten gebeuren, wat betekent het voor de natuur en de toeristische ondernemers in dat gebied? Dat heeft zij al in februari gevraagd en zij had gehoopt dat er maandagavond meer opening van zaken zou zijn gegeven. Wat haar verbaasde was dat er niet meer werd getoond dan dezelfde tekeningen die zij al eens had gezien, behalve de tekening van de inpassing van de verdiepte ligging van de N34. Zij heeft gezien dat die mogelijkheid werd gecreëerd bij de Schoolstraat. Dit viel haar eigenlijk tegen en zij hoopt dat de gedeputeerde in de volgende bijeenkomst met de bevolking van Ees daar nader op in gaat. Zij verzoekt dit onderwerp te agenderen voor de volgende commissievergadering.

De VOORZITTER merkt op dat de commissie, met uitzondering van de SP, de gedeputeerde de vorige keer heeft weggestuurd met de opdracht dat die op- en afritten er niet moesten komen omdat de schaal te klein was. De staten moeten dus voorzichtig zijn met nu een reactie te geven.

De heer BATS heeft maar één belang en dat is weer in gesprek komen met de bevolking. Met het verzoek het te agenderen voor de volgende commissievergadering stemt spreker ook in. Het betreft wel een uitvoeringskwestie, dus valt dit in de schoot van het college, maar het is toch geagendeerd door een van de partijen. Spreker was overigens ook graag die stap verder gegaan en had de bevolking graag de details van de drie alternatieven laten zien, maar deze werden door de bevolking vanaf het eerste moment in twijfel getrokken, aangezien de basisdiscussie ging om het wel of niet realiseren van een afslag. Dit was een avond waarbij hem het zweet langs de rug liep, zoals ook in de pers werd gesteld, aangezien hij had gehoopt dat hij deze discussie mocht voeren. Nogmaals, spreker voert die discussie graag in het midden van deze commissie, maar eigenlijk doet hij dat nog liever met de bevolking van Ees en omstreken in de vooronderstelling dat de bevolking bereid is om met spreker te praten over de alternatieven indachtig de opdracht van de staten dat daar geen afslagen komen.

De VOORZITTER concludeert dat er een stuk komt aan de hand waarvan dit punt de volgende keer in de commissie wordt besproken. Verder zal de gedeputeerde eerst met de commissie moeten spreken, alvorens weer naar Ees te gaan.

De heer BATS antwoordt dat dit zo is, maar in de tussentijd heeft hij een dilemma als wegbeheerder en als bewaker van de verkeersveiligheid en hij hoopt dat erop korte termijn vanuit de bevolking signalen komen dat zij alsnog met spreker willen verder praten over een aantal aspecten van verkeersveiligheid en op het moment dat dat aan de orde is, komt hij graag. Als dit nog voor de volgende commissievergadering is, dan gaat spreker toch liever eerst even naar Ees om daar ook een aspect als verkeersveiligheid ter tafel te brengen. Op het moment dat zij daarover willen praten is er ook een soort van opening naar alternatieven. Indien de staten dat anders wensen, dan hoort hij dat graag.

Mevrouw SEINEN ziet de gedeputeerde graag op korte termijn terugkeren naar Ees.

De heer BATS antwoordt dat als hij een uitnodiging krijgt van Ees en omstreken om met hem te praten over de alternatieven, hij niet weer opnieuw een discussie wil voeren over wel of geen afslagen, maar over de alternatieven. Indien dat mogelijk is, gaat spreker daar graag opnieuw naar toe.

De heer LANGENKAMP merkt op dat als het gesprek met de bewoners van Ees eerder kan plaatsvinden dan de eerstvolgende commissievergadering, hij dat prima vindt zolang er een oplossing wordt gevonden.

De heer WESTERHOF is het daarmee eens, zolang de oplossing dan ook wordt gevonden. Een van zijn laatste opmerkingen afgelopen maandag was dat er over alles mag worden gesproken, behalve over op- en afritten. De gedeputeerde heeft de blokkade dus aan zichzelf te danken, want hij heeft er zelf voor gekozen om niet inhoudelijk op de discussie in te gaan. Er moet dus een opening komen in de richting van de bevolking van Ees, want het heeft alleen zin als de gedeputeerde met een "open mind" het gesprek ingaat. Verder is dit alleen maar een advies van spreker, want hij kan niet bepalen wat de bewoners van Ees precies willen.

De VOORZITTER concludeert dat de gedeputeerde vrij is om met de bewoners verder te overleggen, ook voordat de volgende commissievergadering zal plaatsvinden.

De heer DIJKSTRA heeft een vraag over de motie met betrekking tot openbaar vervoer voor mbo'ers. Op 21 mei 2008 heeft het college op vragen van de PvdA aangegeven om met scenario's te komen voor de mbo-vervoersproblemen voor 16- en 17-jarigen. Dit onderwerp zou worden besproken in de commissievergadering van september. Tot op heden heeft spreker geen voorstel ontvangen en daarom heeft de PvdA de volgende vragen. Waarom heeft het college geen voorstel gestuurd inzake de mbo-vervoersproblematiek? Kan de commissie het voorstel nog deze maand toegezonden krijgen, zodat dit onderwerp spoedig kan worden behandeld?

De heer BATS antwoordt dat het stuk ambtelijk klaar is en dat het is besproken in de overleggen tussen bestuurder en afdelingen en over anderhalve week staat het op de agenda van het college. Na besluitvorming in het college zal het naar de commissie worden gestuurd. Het is dus onderweg en hoewel het schoolseizoen al is begonnen is een regeling als deze nog heel goed in te passen om te zorgen dat scholieren kansen krijgen en uitval wordt voorkomen. De reden dat het iets langer heeft geduurd dan was gepland heeft te maken met het rijksbeleid. Het college had gehoopt dat dit kabinet met een maatregel zou komen die hier op lijkt en dan was het misschien alleen om financiële redenen al heel verstandig geweest om dan nog maar even te wachten. Daar lijkt het nu op korte termijn nog niet op, dus het komt eraan.

Mevrouw SEINEN merkt op dat de gedeputeerde in een memo van maart van dit jaar heeft aangegeven dat er een quick scan op handen was van het ministerie van Ven W en dat zou voor de zomer worden opgeleverd, maar zij heeft nog niets gezien. Is die quick scan al klaar, want daarin zou de spoorlijn Emmen-Groningen ook worden benoemd? Het tweede punt betreft het deelonderzoek naar de spoorlijn Emmen-Meppen. Is dit onderzoek al gestart? Morgen vindt er in de Tweede Kamer een debat plaats over grensoverschrijdend regionaal personenvervoer over het spoor. CDA-kamerlid Mastwijk zal aandacht vragen voor de spoorlijn Emmen-Meppen. Het is dan van belang dat de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek vrij vlot zullen komen, en die kunnen dan ook worden meegenomen in het opstellen van het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) en kan de lobby daarvoor al worden begonnen. Zij is dan ook benieuwd hoe het er met die twee onderwerpen voorstaat.

De heer BATS antwoordt dat het haalbaarheidsonderzoek naar de spoorlijn Emmen-Groningen is afgerond, maar bestuurlijk moet nog worden overlegd met de hoogleraar die dit onderzoek heeft gedaan, zodat alle aspecten met elkaar goed kunnen worden gededd. Spreker heeft het rapport gelezen, het is ingewikkeld en er staan lastige formules in. Haalbaarheidsstudies zijn in een aantal facetten verricht en

er staan plussen en minnen bij. Openbaar vervoer kan ook nooit uit, dus iedere exploitatieve scan op het openbaar vervoer levert een min op. Een maatschappelijke kosten-batenanalyse lijkt ook in de min uit te komen, maar spreker wil weten wat daar de gevolgen van zijn en hoe dat is gekomen. Hij wil naar de commissie toe met een gedegen verhaal komen en desgewenst ook met deze hoogleraar naar de commissie komen en hem dit onderzoek laten presenteren. Spreker wil dan ook heel loyaal meewerken aan het onderzoek dat de staten hem hebben opgedragen. Op korte termijn komt hij daarop terug. Voor wat betreft het onderzoek naar de spoorlijn Emmen-Meppen heeft hij in het landsdeeloverleg met de minister en de staatssecretaris in het voorjaar dit onderzoek aangekondigd. Gisteren heeft spreker met een IPO-kerndelegatie een gesprek gehad met een afvaardiging uit de Eerste Kamer en daar zijn de visies, ideeën en vergezichten van deze provincie op de agenda gezet en daarbij is dit één van de punten geweest. Wat spreker heel goed weet en wist is dat dit iets is wat niet volgend jaar als project kan worden uitgevoerd, maar dit is een lange termijnvisie. Op dit moment staat een onderzoek naar de ontwikkelingen in de Zuidas in de steigers en hij is voornemens de quick scan naar deze spoorlijn mee te nemen in het Zuidasonderzoek, dat loopt van Zwolle naar Meppel en Hoogeveen tot aan Emmen en Coevorden en vervolgens de grens over. Daar is dit onderzoek onderdeel van en wanneer de heer Mastwijk de resultaten al bij behandeling van de MIRT in de Tweede Kamer zou kunnen betrekken, dan is dat wat spreker betreft bestuurlijk te vroeg. Spreker heeft de geobjectiveerde informatie van die quick scan immers nog niet en spreker zou vanuit zijn rol eerst met de staatssecretaris daarover moeten praten. Het onderzoek is er nog niet, maar wordt op dit moment gedaan en de commissie zal dit onderzoek ontvangen. Dit college heeft zijn focus mede op Zuidoost-Drenthe gericht, maar het onderzoek ligt dus op dit moment nog niet als kant-en-klaarproduct op tafel.

Mevrouw SEINEN heeft nog geen termijnen gehoord. Bij de lijn Emmen-Groningen zegt de gedeputeerde dat hij graag met de desbetreffende hoogleraar die dit onderzoek heeft verricht, het een en ander wil doorspreken. Wanneer kan de commissie verwachten dat de gedeputeerde daarover uitsluitsel kan geven? Het onderzoek naar ontwikkelingen rondom de Zuidas wordt nu uitgevoerd, maar dan nog is zij benieuwd wanneer zij daarvan de eerste resultaten kan verwachten.

De heer BATS antwoordt dat onderzoekers tijd nodig hebben en het eerste onderzoek heeft de provincie net binnen. De eerste contouren waren voor de vakantie al binnen, maar de universiteit heeft zelf gezegd dat er iets wankelt, dus het onderzoek is even weer terug gegaan en spreker wil dit eerst zelf bestuurlijk in het college bespreken, waarna het naar de commissie toe komt. Wat spreker betreft zou dit in de commissie van november op de agenda kunnen staan. Het projectplan voor het onderzoek naar de Zuidas ligt klaar en het staat dinsdag over een week op de agenda van het college. Er staat een stappenplan in over wanneer welke onderdelen van het projectplan worden uitgevoerd en daar wordt ook expertise voor ingehuurd. In het plan staan de data die hiervoor in de planning zijn opgenomen, dus daar gaat hij nog geen toezegging over doen.

Mevrouw SEINEN merkt op dat in juni 2008 statenbreed een motie is aangenomen over de keersluis bij Zwartsluis. Ondertussen is er meer geld vanuit het rijk toegezegd, maar spreekster denkt dat de dekking nog niet volledig rond is en verwacht dat het college nog de boer op moet naar de provincie Overijssel en de verschillende gemeenten. Hoe is de stand van zaken op dit moment?

De heer BATS antwoordt dat hij in Overijssel is geweest en met Overijssel is spreker tot een akkoord gekomen over de bijdrage van Overijssel. Inmiddels heeft spreker bestuurlijk contact gehad met de wethouder uit Meppel die gaat over de sluisen en over anderhalve week vindt een bestuurlijk overleg plaats in Meppel om de puntjes op de i te zetten over hun deel van de financiering. Het Drentse deel van de financiering is tentatief ingeboekt en spreker schat in dat hij in de komende twee of drie weken, zoals hij ook bij de toezending van het overleg over het MIRT een extra addendum over het akkoord rond de Meppeler diepkeersluis heeft toegevoegd, de commissie zo snel mogelijk hierover zal informeren op het moment dat de provincie met Meppel eruit is gekomen. Dat zal in ieder geval nooit na de begrotingsbehandeling zijn.

De heer LANGENKAMP zag in de besluitenlijst staan dat er door de provincie vier dienstauto's worden geleased. Zit daar ook de auto van de Commissaris van de Koningin bij? Het college heeft bij de keuze rekening gehouden met de gevolgen voor het milieu en heeft daarom gekozen voor energielabel B. Energielabel A zou toch beter zijn voor het milieu? Vandaag staat in het dagblad dat volgens de gedeputeerde auto's met een A-label niet haalbaar zijn. Waarom niet en hoe maakt de gedeputeerde zijn afwegingen?

De heer BAAS antwoordt dat het om vier auto's gaat, exclusief de auto van de commissaris. De afgelopen jaren heeft het college naast de drie auto's die in gebruik waren voortdurend een beroep moeten doen op taxi's, huurauto's en aanvullend vervoer. Het aantal kilometers dat gemaakt moet worden stijgt en dat heeft vooral te maken met het feit dat de provincie Drenthe verder over de grens kijkt, waardoor het college vaker naar Den Haag, Utrecht en Brussel moet, dus er wordt vaker een beroep gedaan op het gebruik van dienstauto's. De provincie is op dit moment meer geld kwijt aan het inhuren dan aan het leasen van een extra auto en vandaar dat er is besloten om in plaats van de drie auto's die nu vervangen worden, vier auto's te regelen. Dat is label B geworden en daarvoor heeft het college aangesloten bij wat minister Cramer wenselijk acht voor alle auto's die door de overheid als leaseauto worden gebruikt. Het college kijkt bij haar afwegingen naar het milieu, maar ook naar prijs, veiligheid, comfort, betrouwbaarheid en representativiteit. Dat zijn de indicatoren die bepalen welke auto het definitief gaat worden. Auto's met het A-label hebben als nadeel dat zij op het punt van het comfort en veiligheid voor passagier en chauffeur wat minder scoren.

De heer LANGENKAMP vraagt of het college ook naar mogelijkheden heeft gekeken om bijvoorbeeld met de trein te reizen. Verder heeft de gemeente Assen een BMW aangeschaft als dienstauto. Is het niet mogelijk om daar samen iets mee te doen? Verder vraagt hij zich af of het college dan toch het comfort en de veiligheid weer belangrijker vindt dan het milieu.

De heer BAAS heeft zojuist zes indicatoren genoemd en die tellen allemaal mee. Een BMW met A-label maakt aanzienlijk meer lawaai en dat is erg storend tijdens het bellen. Er is door het college een optimale afweging gemaakt met die zes indicatoren in het achterhoofd. Dat de gemeente Assen ook een dergelijke auto heeft aangeschaft, is iets waar spreker niet van op de hoogte was.

De heer BOMHOF merkt op dat als er een auto wordt gehuurd, de chauffeur er ook bij werd gehuurd. Nu gaat het college auto's leasen, maar wordt dit niet alsnog duurder wanneer er chauffeurs dienen te worden ingehuurd? Of wordt bij een leaseauto de chauffeur ook geleased?

De heer BAAS antwoordt dat de provincie al jaren leaseauto's heeft met eigen chauffeurs, maar omdat er te weinig capaciteit was moest er wel eens een auto of een taxi worden gehuurd en dat bedrijf leverde dan een chauffeur mee. Dat blijkt uiteindelijk duurder te zijn dan één extra auto leasen. Het aantal chauffeurs wordt niet uitgebreid, maar blijft zoals het nu is.

9. Brief van gedeputeerde staten van 26 juni 2008 over Evaluatie bosbeleid

Mevrouw SEINEN merkt op dat uit de evaluatie van het gevoerde bosbeleid blijkt dat bosbeleid in de periode 1987-2007 succesvol is geweest. Er is 2.500 hectare nieuw bos aangelegd en er zijn 35 landgoederen gerealiseerd. De belangstelling voor de aanleg van bossen door onder anderen landbouwers was groot en verder heeft de stichting Bosclustering goed werk verricht als bemiddelend orgaan bij ruiling van gronden. De doelen die de staten voor ogen hadden op het terrein van milieu, recreatie en woonklimaat lijken gerealiseerd te zijn. Zij vindt het fijn om te merken dat het zo goed gaat met de Drentse bossen, maar toch loopt een aantal zaken nog niet zo lekker en daar vraagt zij gerichte aandacht voor. Zo leidt minder toezicht in de bossen tot praktijken als vuilstorten, motorrijden en vandalisme. Hoe denkt de gedeputeerde die ongewenste activiteiten terug te dringen? Bij de realisatie van land-

goederen lijkt de vaart er wat uit te gaan. Er wordt gesproken over onwillige gemeenten en langdurige procedures die belemmerend werken. Ook wordt geconstateerd dat gemeenten laks zijn bij het opstellen van een compensatieverordening. Hoe denkt het college daar beweging in te krijgen? Bij de voorliggende evaluatie mist zij de financiële paragraaf. Hoeveel geld is er de afgelopen twintig jaar naast de rijksmiddelen uit de provinciale begroting bijgedragen aan de uitvoering van het bosbeleid? Hoeveel geld heeft een nieuwe hectare bos precies gekost? Daarbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen een eenmalige investeringsbijdrage en een jaarlijkse subsidie voor het bosbeheer. Hoe verhoudt zich dat tot andere subsidies voor natuurontwikkeling, zoals natte natuur, ontwikkeling van nieuwe heide-terreinen en dergelijke? Drenthe springt zorgvuldig om met natuur en breidt het bosgebied uit. Het wordt nog aantrekkelijker om Drenthe te bezoeken. Dit is een goede stap in de richting om van Drenthe fietsprovincie nummer één te maken. Zij dringt erop aan de boeren te blijven betrekken bij het beheren van de natuur.

De heer HORNSTRA heeft gelezen dat het goed gaat met het bos, ook in het kader van de uitbreiding van natuurwaarden en CO₂-compensatie. Is bij het vuilstorten en motorcrossers in het bos, geen sprake van handhaving? Verder speelt de factor onduidelijkheid ook een rol. Veel motorcrossers is het bijvoorbeeld onduidelijk dat zij niet in het bos mogen rijden, omdat dit ook nergens is vastgelegd. Het college geeft aan dat voor goed bosbeleid goede communicatie nodig is en dat daar zwaar op ingezet zal worden. Spreker heeft wel eens de indruk gekregen dat dit niet altijd even goed lukte. Zo zijn er nogal wat discussies in het Drents-Friese Wold gevoerd met actiegroepen, wat in de communicatie nog wel eens problemen gaf. De constatering die het college doet met betrekking tot landgoederen houdt nog niet in dat er ook actie van de kant van het college komt als het college vindt dat er meer landgoederen zouden moeten komen. De PvdA-fractie is daar nog wel eens wat verdeeld over of dat wel zo'n goede zaak is. Als het college vaststelt dat het niet goed gaat, is de vraag wat het college eraan gaat doen.

De heer WESTERHOF merkt op dat een aantal Drentse gemeenten de compensatieverordening nog niet hebben vastgesteld en daar maakt hij zich zorgen over. Hij onderschrijft de suggestie om de toetsende rol bij de provincie te laten. In de brief die erbij hoort staat dat er bezorgdheid is over het verminderde toezicht. Spreker heeft aan twee boswachters gevraagd hoe vaak zij gedurende de werkweek in het bos zijn. Beide boswachters zeiden geen tijd te hebben om in het bos te komen, vanwege het feit dat zij teveel papierwerk te doen hebben. Hij dringt er bij het college dan ook op aan om toch wat meer aandacht aan toezicht te gaan besteden.

De heer BOMHOF merkt ten aanzien van het verminderde toezicht op dat hij zich afvraagt wat het college hier nu aan gaat doen. De heer Baas is verantwoordelijk voor het handhavingsoverleg dat deze provincie kent. Daarbij zitten handhavingpartners als politie, Algemene Inspectiedienst (AID), Staatsbosbeheer en anderen aan. Zij maken jaarplannen en stellen prioriteiten. Spreker nam dan ook aan dat er aan het toezicht in de bossen flink veel prioriteit zou worden gegeven in de jaren 2008 en 2009 en hij dringt hier bij de heer Baas dan ook nadrukkelijk op aan. CDA en SP noemen de compensatieverordening, maar zegt dat nu ook dat gemeenten niet compenseren? Spreker heeft de indruk dat gemeenten ook los van die verordening best compensatie toepassen als er gekapt is of gaat worden. Kennelijk vinden zij vanwege het verminderen van de regeldruk het niet nodig om er een verordening voor in het leven te roepen en als de provincie vindt dat dit wel moet, dient daar een provinciale verordening van gemaakt te worden en moet het bij de gemeenten worden weggehaald. Reacties van burgers en bedrijven komen volstrekt niet aan de orde en dat is erg teleurstellend, want de provincie moet het voor de burgers doen. De provincie dient een bindend advies te geven aan de Dienst regelingen als er bomen moeten worden geveld en vervolgens kan de Dienst regelingen aangeven wel of niet mag worden gekapt. Hier hebben burgers en bedrijven vaak mee te maken, dus de provincie had ook eens moeten onderzoeken hoe dit wordt ervaren. Een tweede punt is compensatiebeleid en dat speelt ook in de praktijk. In welke mate moet er worden gecompenseerd en hoe komt dat bij burgers en bedrijven over? Deze evaluatie is op zich prima, maar het heeft een wat introvert karakter en hij had dit liever wat meer naar de buitenwereld gebracht.

De heer KUIPERS leest dat in 2004 in POP II een doel werd gesteld om 1.500 hectare nieuw bos aan te leggen in de komende periode. Vier jaar verder is 850 hectare gerealiseerd en de landgoederen worden er ook bij genoemd. Loopt dit in de pas bij de uitgezette lijn of is sprake van een rem op de ontwikkeling? Daarnaast is het teleurstellend dat gemeenten zich bij initiatieven weinig coöperatief opstellen en er weinig aan doen of zelfs aan de rem trekken. Eerder heeft zijn fractie aandacht gevraagd voor de kap van bijna honderd jaar oude Amerikaanse eiken in Dwingelderveld. De heer Munniksma zei toen dat de provincie daar niet over ging, terwijl mevrouw Edelenbosch had aangegeven hier toch nog eens met de terreinbeheerders over van gedachten te willen wisselen. Zijn fractie wordt regelmatig benaderd door burgers die zich afvragen waarom er op bepaalde plekken kaalslag plaatsvindt, terwijl bossen een belangrijke plaats innemen in Drenthe als het gaat om toeristisch gebruik maar ook om de kwaliteit van deze provincie. Hij is bezorgd dat er aan de ene kant vanuit bepaald beleid kap plaatsvindt, terwijl aan de andere kant op andere plaatsen dat beleid net andersom is.

De heer VAN BERKUM heeft het college gecompimenteerd bij de evaluatie van het POP en in dit geval zou hij het tegenovergestelde willen doen. De samenvatting die hij heeft ontvangen is een aardig stuk geschiedschrijving en bevat aardige gegevens, maar wat is nu de waarde ervan als evaluatie? Uit de evaluatie blijkt niet direct een kritische blik op wat de provincie zelf heeft gewild, gedaan en gepresteerd. Uit het stuk is niet te halen wat medeoverheden, belangengroepen of marktpartijen vinden van het gevoerde beleid. Er wordt niet aangegeven wat de provinciale inspanning heeft gekost en in welke mate het heeft bijgedragen aan de ontwikkelingen. Wel wordt een aantal zorgelijke ontwikkelingen genoemd, maar geen acties om daar wat mee te doen. Dit is een moment van herbezinning over de vraag of er moet worden doorgegaan met dit beleid, of er moet worden bijgesteld of dat het misschien wel moet worden afgeschaft. Wat vindt de gedeputeerde zelf van het huidige bosbeleid? Wat vindt hij van de evaluatie op zich? Kan het college zorgen voor een stuk op basis waarvan de commissie kan bespreken welke keuzen en opties er zijn, zodat de resultaten kunnen worden meegenomen in de discussie rondom POP en structuurvisie?

De heer MUNNIKSMA antwoordt dat het verstandig is om niet nu nog eens met een vervolg op dit verhaal te komen, maar in het kader van de nieuwe structuurvisie zal het college ook weer komen met de invulling van hoe in de toekomst het bosbeleid eruit moest zien en passend binnen de structuurvisie. Er zijn veel opmerkingen over toezicht en handhaving gemaakt. Deze aanbeveling kwam overigens naar aanleiding van deze evaluatie naar voren. Hij stelt vast dat aan de ene kant heel zorgvuldig met natuur wordt omgegaan en dat voorzichtig wordt geprobeerd een aantal stappen te zetten in het bosbeleid. Het college vindt ook dat er in de bossen in de weekenden te weinig toezicht is en buitengewoon opsporingsambtenaren en politie hebben daar wel degelijk een taak om ook daar gericht toezicht uit te oefenen. Zo dient er toezicht te zijn op het moment dat op zondagochtend door de bossen wordt gecrost en dat dient de politie op te pakken. Dat punt is overigens ook geagendeerd naar de bevoegde gezagen die hierover gaan. Verder is er een probleem rondom de compensatieverordening en dat is in de afgelopen tijd een vrij moeizaam traject geweest. Veel gemeenten hebben het wel ingevuld, maar er is nog steeds een aantal gemeenten die dat nog niet hebben ingevuld. De heer Bomhof heeft voor een deel gelijk dat ook al staat dit punt niet in een verordening omschreven, een aantal gemeenten zich daar wel aan houdt. Daar waar in de oude situatie een aantal ruimtelijkeordeningsplannen ontstond, daar moet zo nu en dan de vinger op worden gelegd en de vraag moest worden gesteld of er wel genoeg werd gedaan aan het compensatiebeginsel. In die zin zou het verstandig zijn dat de gemeenten aangeven dat zij dit goed blijven oppakken, ook in de situatie dat de provincie niet meer bij elk ruimtelijk ordeningsplan die toets er op los laat. Spreker vindt het belangrijk dat de verschillende overheden die met die compensatie te maken hebben, zorgvuldig nagaan of die compensatie ook plaats kan vinden op plekken waar het er daadwerkelijk toe doet. Nu wordt er vaak naar grond gezocht om die compensatie te realiseren en het zou uitermate goed zijn dat dit wordt geplaatst in ontwikkelingen die ook al langs andere lijnen worden gerealiseerd, zodat dit wederzijds wordt versterkt. De ene compensatieplichtige is hier overigens handiger in dan de andere. Gemeenten kijken om een aantal redenen argwanend naar bosuitbreidingsbeleid.

Gemeenten onderschrijven overigens wel de CO2-doelstelling, maar er worden woongelegenheden voor mensen gecreëerd, waarbij het beeld soms is om een grotere variatie aan te brengen dan alleen woongelegenheden voor een vrij selecte groep. Daar zit wat spanning op en spreker kent ook gemeenten die zeggen dat zolang dergelijke zaken niet goed zijn geregeld, zij nog niet zo enthousiast zijn om dat bosbeleid te gaan uitvoeren. Spreker kan gemeenten niet van dergelijke standpunten weerhouden, maar stelt wel vast dat de doelstelling is om in tien jaar tijd 1.500 hectare te realiseren en op dit moment is met 850 hectare al een grote stap gezet. De heer Van Berkum en mevrouw Seinen hebben gevraagd hoeveel geld er in de afgelopen periode in deze sector is omgegaan. Hoewel hij dit wel wil uitzoeken, vraagt hij zich af wat de meerwaarde is, want ook spreker moet zuinig met de inzet van ambtelijke capaciteit omgaan. Bosuitbreiding is tot nu toe hoofdzakelijk betaald door rijksgeld, dus er hoefde weinig of geen provinciaal geld bij te worden gelegd. Vanaf dit jaar krijgt de provincie daar van het rijk een extra budget van € 350.000,00 voor, wat dan provinciaal geld is om een aantal zaken mee te kunnen doen. Op een bepaald moment wordt daar ook een fonds voor gebruikt dat door de Europese Unie beschikbaar is gesteld. Rondom bosbeleid is de communicatie over wat er in de gebieden wordt gedaan niet altijd even handig geweest en dat betekent ook dat in vergaderingen van overlegorganen meer aandacht wordt besteed aan de communicatie en aan de vraag waarom er ingrepen zijn bij bijvoorbeeld de bomenkap. Op een aantal momenten moet ook al duidelijk worden gemaakt dat er niets tegen een reparatie in technisch zin is, maar voor de beeldvorming in een gebied is het soms ook handiger om het ene jaar een derde van de bomen te kappen, het tweede jaar nog een derde en weer twee jaar later het laatste deel, want dan blijft draagvlak behouden voor de ingrepen die in het gebied worden gedaan. De provincie is echter niet het bevoegd gezag dat gaat over het kapbeleid, want dat ligt vast in de Boswet of kan voor rekening van de gemeenten worden genomen. Hier is zorgvuldigheid weliswaar aan de orde, maar dit wordt steeds gecontroleerd door de gemeenteraad. Op het moment dat dit soort facetten uitgebreid wordt geëvalueerd, betekent dit overigens dat de overheid alleen maar meer uitdijt. Het is goed dat ten aanzien van het bosbeleid deze evaluatie wordt gemaakt, want die wordt besproken met de partners die met het bos te maken hebben, maar op een gegeven moment moet het ook ophouden. Als het college dit onderwerp heel uitgebreid met alle partijen moet bespreken, gaat het volgens spreker toch om een facetbeleid.

TWEEDE TERMIJN

De heer BOMHOF vindt dat bij een evaluatie de belanghebbenden die het direct aangaat en die voordeel hebben bij provinciaal beleid of daar juist de dupe van worden, moet worden gevraagd hoe dat beleid is overgekomen. Dat is geen uitdijend overheidsapparaat, maar betreft een van de basisbeginselen van behoorlijk bestuur. De overheid dient tenslotte altijd in dienst van de burger te staan, dus bij een evaluatie dient altijd te worden gevraagd wat burgers en bedrijven daarvan vinden. Dit punt wil hij bij de bespreking van de structuurvisie nadrukkelijk terugzien. In de aanbevelingen en conclusies treft spreker echt niets aan over handhaving. De gedeputeerde vindt dit een taak van de politie en het staat ook wel op de agenda van bevoegde gezagen, maar dat is juist het probleem, want verschillende instanties hebben het op de agenda staan, maar in Drenthe is er een gestructureerd handhavingsoverleg om al die bevoegde gezagen bij elkaar te brengen en capaciteit en inzet op handhaving af te stemmen en prioriteit te geven. Gestructureerd handhaven is in het handhavingsoverleg een goed onderwerp om helder naar voren te halen. Verder complimenteert hij de provincie voor de inzet met betrekking tot de landgoederen. Hij heeft rondgebeld en treft bij iedereen veel waardering aan voor de provinciale ambtelijke inzet voor de landgoederen, in tegenstelling tot de gemeenten die nogal terughoudend zijn.

De heer VAN BERKUM is blij met de toezegging dat in het kader van de structuurvisie gesproken gaat worden over het beleid van inpassing in de structuurvisie. Wordt dat een afzonderlijke notitie of wordt het verweven in de structuurvisie? Met betrekking tot de evaluatie heeft de ene partij met een boswachter gesproken en een ander heeft veel kennis omdat hij/zij al twintig jaar in deze commissie zit en weer een ander wandelt in het bos of spreekt met gemeenten. Spreker verwacht bij een evaluatie een compleet overzicht op basis waarvan hij goed kan evalueren en dat kan op basis van dit verhaal niet. Zo

wordt hij gedwongen na te gaan wat het oude beleid was, of dat bijgesteld moet worden of niet en wil een evaluatie waardevol zijn dan moet deze aan een aantal voorwaarden voldoen. Dat hoeft niet altijd grondig en breed, maar het moet niet zo zijn dat hij een week van tevoren een stuk krijgt en dat hij dan nog op jacht moet naar informatie op basis waarvan hij kan evalueren.

De heer KUIPERS merkt op dat als wordt geconstateerd dat er bij het bosbeleid van alles fout gaat, het logisch is dat het college de burgerij over zich heen krijgt. Het is goed om daar in een vroeg stadium actie op te ondernemen. Is de gedeputeerde tevreden over het tempo waarin er nieuw bos wordt aan geplant en wordt er binnen tien jaar 1.500 hectare nieuw bos gerealiseerd?

Mevrouw SEINEN is niet gerust op de handhaving, want de politie doet geen toezicht in bossen. Er moet duidelijkheid worden verschaft over wat de regels zijn, zodat motorrijders weten dat zij niet in de bossen mogen crossen. Aan de ene kant zegt de gedeputeerde dat deze evaluatie niet noodzakelijkerwijs al te grondig hoeft te gebeuren, terwijl hij het wel mee wil nemen in de nieuwe structuurvisie. Indien een evaluatie wordt gedaan, moet dat goed gebeuren en dienen betrokkenen te worden geraadpleegd en dient een financiële onderbouwing te worden gegeven.

De heer MUNNIKSMA heeft gezegd dat de provincie goed op schema ligt bij de realisatie van het bosbeleid en op dit moment is 850 hectare van de 1.500 hectare gerealiseerd, waarbij er nog een termijn van tien jaar rest. Haalt de provincie het daarmee? Daar houdt spreker een slag om de arm, want er zijn best particulieren te vinden die ook op dit moment nog bos willen realiseren, er is sprake van stijgende grondprijzen en het gaat ook lopen bij gemeenten die dit bestemmingsplantechnisch handen en voeten moeten geven. Deze evaluatie is uiteraard wel besproken met die partijen die met het bosbeleid hebben te maken en waar hij contacten mee heeft, maar dit betekent nog niet dat daarmee het bosbeleid met alle burgers wordt besproken, want dat is een te zwaar element in dit geheel. De evaluatie is wel besproken met de bouseigenaren en op dat moment is ook stilgestaan bij de wijze van handhaving, die naar zijn idee in dezen tekort schiet. Daar hebben de beherende instanties een rol in en terecht wordt de opmerking gemaakt dat daar in het handhavingsoverleg een punt van moet worden gemaakt. In deze provincie is bosbeleid een belangrijk element dat ook wordt meegenomen in het kader van de nieuwe structuurvisie, maar dat betekent niet dat er allemaal deelsegmenten worden gedaan, want eigenlijk moet de structuurvisie leiden tot een integraal document.

De VOORZITTER concludeert dat de commissie de kwaliteit van de evaluatie wil verhogen tot een niveau dat de commissie er ook iets aan heeft. Daarnaast vindt de commissie het toezicht houden erg belangrijk en wel op de bestuursniveaus waarop toezicht dient te worden gehouden.

10. Statenstuk 2008-340, Wijziging Subsidieregeling agrarisch natuurbeheer Drenthe en Subsidieregeling natuurbeheer Drenthe

De heer PETERS is het eens met de strekking van dit verhaal, maar stelt voor dat wanneer er een dergelijke wijziging is er in ieder geval een informatiemoment komt, zonder dat die wijziging nu direct aan de staten wordt voorgelegd en daar in de staten over wordt gesproken. Op deze manier kan de discussie worden voorkomen over wat nu precies een kleine aanpassing is.

De heer BALTES juicht het vergroten van de flexibiliteit voor de beheerders toe en is het eens met het delegeren van de bevoegdheid aan het college om kleine technische wijzigingen vast te stellen. Dit past naar zijn mening prima in de rolverdeling tussen staten en college.

De heer MUNNIKSMA is blij met de instemming van de commissie en kan zich voorstellen dat op het moment dat er administratieve wijzigingen zijn, daar in ieder geval een schriftelijke mededeling van wordt gedaan, zodat de staten weten wat de actuele stand van dat dossier is.

De heer HORNSTRA is benieuwd hoe dit op den duur gaat uitpakken in Drenthe, dus hij vraagt de ge-deputeerde hem hier na verloop van tijd van op de hoogte te stellen.

De heer MUNNIKSMa antwoordt dat bij het ganzenpakket er een lange tijd het probleem is geweest of de vergoedingen die daarvoor werden gegeven en de flexibiliteit die daarin zat voldoende was voor de boeren om daarop in te tekenen. Vlak voor de zomervakantie was er eerst overeenstemming om op een hoger niveau van vergoedingen te gaan zitten en toen kwamen er signalen dat Europa die verhogingen niet goed zou keuren. Op dit moment ligt er een pakket waarvan de boeren ook zeggen dat het een goede vergoeding is voor de problematiek waarmee zij worden geconfronteerd op het moment dat de ganzen foerageren, maar spreker weet niet hoe dit in de toekomst zal uitpakken en dan zal hij er zeker op terugkomen als er aanleiding voor is.

De VOORZITTER concludeert dat dit statenstuk als A-stuk in de statenvergadering kan worden behan-deld.

11. Drentse weidevogels

De heer HORNSTRA merkt op dat er een vervolg zou komen op de buitengewoon geslaagde avond over de Drentse weidevogels en hij heeft overwogen om dit vervolg samen met de heer Wijbenga en Peters zelf gestalte te geven en met een initiatiefvoorstel te komen, maar daar is na wat heen en weer gepraat toch vanaf gezien omdat het heel veel specialistisch werk met zich mee zou brengen. Hij heeft dan ook bedacht om het college te vragen met een uitgewerkt voorstel te komen en daarbij een aantal randvoorwaarden mee te geven. Hij vraagt de commissie of wordt ingestemd met die randvoorwaarden. Het was een geslaagde avond omdat de sprekers bereid waren tot veel zelfreflectie en zij gaven zowel aan wat er wel als wat er niet goed ging, welke rol zij daarin speelden en hoe het beter zou moeten. Iedereen was het erover eens dat het niet goed gaat met het weidevogelbeheer en de afname van grut-to's is bijvoorbeeld heel erg groot. Er is ook wel een aantal positieve punten, zoals het aantal soorten weidevogels dat voorkomt op natuurterreinen. De aanleiding om dit op de agenda van de commissie te zetten, is dat het financieel anders en beter zou moeten kunnen. De middelen worden niet efficiënt inge-zet en sommige mensen kwamen wel erg makkelijk aan hun vergoeding. Spreker had de indruk dat velen die mening deelden. Wat willen de staten nu precies en hoe kan dit worden bereikt? Daar draait het volgens spreker vooral om. Wat mag dit kosten en wanneer zijn de staten daar tevreden over? Uit de discussie heeft spreker een aantal zaken gehaald en deze kunnen de randvoorwaarden bepalen voor een vervolg. Het verhaal is duidelijk, namelijk dat er keuzes moeten worden gemaakt. Met beperkte middelen kan nu eenmaal niet alles worden gedaan, dus het geld moet zo efficiënt mogelijk worden ingezet. Er moet worden gekozen voor gebiedsgericht werken, en in die gebieden moet maatwerk wor-den geboden. Kwaliteit gaat boven kwantiteit. Ook moet er sprake zijn van zwaardere pakketten, waar een duidelijke tegenprestatie tegenover moet staan. Continuïteit is een voorwaarde en betrokkenen willen graag weten waar zij aan toe zijn en dan ook voor een wat langere tijd. Er is een hele discussie geweest over weidevogels, akkervogels of boerenlandvogels en het is de moeite waard om te kijken of die definitie beter kan fungeren. De laatste randvoorwaarde is dat er een heel goede samenwerking en communicatie is tussen de verschillende partijen. Indien de commissie zich hierin kan vinden, wil hij het college het volgende vragen. Is het college ook van mening dat het geld beter, effectiever en efficiënter kan worden ingezet? Is het college dan bereid om te kiezen voor concentratie, door op sommige plaat-sen wel te werken en andere niet en daar beleid op te zetten? Is het college bereid te investeren in een goede communicatie en samenwerking tussen terreinbeheerders en boeren en dat misschien zelfs als uitgangspunt te nemen? Verder moet worden gekeken of bureaucratie kan worden teruggedrongen. Als een dergelijk beleid wordt gevoerd, zal er ook moeten worden gemonitord en zal er een goede evaluatie plaats moeten vinden, zodat eventueel bijgesteld kan worden. Moet er ook niet steeds meer worden ingezet op de scholing van vrijwilligers? Steeds minder jonge mensen interesseren zich hiervoor. Hij wil die scholing vooral overlaten aan Landschapsbeheer Drenthe. Dit is het verhaal van spreker, maar ze-

ker ook dat van de heer Peters. Hij vraagt het college hiermee aan de slag te gaan en nieuw beleid in te zetten op boerenlandvogels.

De heer BALTES ondersteunt wat door de heer Hornstra is gezegd, maar verschilt alleen van mening over hoe een en ander moet worden opgepakt. De heren Hornstra en Peters kiezen er bewust voor om deze vragen bij het college neer te leggen en niet eerst zelf een kleine commissie samen te stellen, aangevuld met enige deskundigen en ondersteuning van de griffie. Hij hoort graag wat de andere partij- en daarvan vinden. Inhoudelijk ondersteunt hij de woorden van de heer Hornstra.

De heer VAN BERKUM merkt op dat weidevogels hem aan het hart gaan. Erover praten op basis van een stuk lijkt hem verstandig en in hoeverre dat een sectoraal verhaal moet zijn dat alleen over weidevogels gaat, weet hij niet. Er ontstaat dan weer een vrij smal stuk dat zich op weidevogels richt. Waar- aan wordt dit afgewogen? Aan economische ontwikkelingen in de landbouw of aan het landschap? Dit moet wel integraal worden bekeken en hij wil dit op basis van een stuk doen, waarbij het college een voorstel doet.

De heer LANGENKAMP steunt het initiatief van de heer Hornstra en de vragen die hij aan het college heeft gesteld.

De heer WESTERHOF vindt het prima dat het college met een voorstel komt op basis van dit document.

De heer MUNNIKSMA is zelf ook bij het symposium geweest en vond het een inspirerend symposium. Het lijkt spreker verstandig dat het college een notitie voorbereidt, waarbij ook wordt gekeken hoe dit kan landen binnen de aanpak binnen Landschapsbeheer Drenthe, maar er moet ook worden gekeken welke aangrijpingspunten wel kunnen worden gevonden binnen het programmabeheer en welke niet. Op die manier weet de commissie in welke context spreker de meeste vragen die de heer Hornstra heeft gesteld gaat beantwoorden. Het lijkt spreker goed om deze opdracht over te nemen.

12. Brief van gedeputeerde staten van 21 augustus 2008 over het ontwerp-POP uitwerkings- plan robuuste verbinding Sallandse Heuvelrug-Drents Plateau

De heer LAMMERS geeft aan dat het een goede zaak is dat deze robuuste verbindingzone er moet komen en de ecologische hoofdstructuur (EHS) moet een keer afkomen. Dat de gedeputeerde het door de gebiedscommissie uitgebrachte advies heeft meegenomen en ook nog een plan-MER heeft uitgevoerd, valt zeker te prijzen. Het is jammer dat LTO, geredeneerd vanuit het landbouwbelang, niet tot een keuze kon komen tussen de twee verschillende opties. Dat betekent dat de landbouw links- of rechtsom Zuidwolde heen een neutrale positie inneemt en dat is ook terug te vinden in de matrix. Het is duidelijk dat er een grote plus is voor de natuur als de barrièrewerking tenminste wordt verminderd, want dit zit in beide opties in de weg en deze zal moeten worden opgeruimd. Dat zal nog wel wat kosten veroorzaken. Ook wordt in het rapport gewoon toegegeven dat voor de landbouw de balans negatief is en spreker vindt het eerlijk dat daar niet omheen wordt gedraaid. Het CDA wil dat in de vervolgfase zo goed mogelijk met agrariërs uit Zuidwolde en omstreken wordt omgesprongen en dat niet meer dan het noodzakelijke aan het landbouwareaal wordt onttrokken. Hoe ziet de gedeputeerde dit? Door functiewijziging van landbouwgrond ontstaan er wellicht beperkingen voor de boeren. Hoe wordt daarmee omgegaan? Is er geld beschikbaar voor compensatie? Hoeveel landbouwgrond krijgt een andere functie? Blijft dit in de buurt van de geschetste 250 hectare? Gaat het proces van functiewijziging en het uitwerken daarvan op basis van vrijwilligheid? De oostelijke voorkeursvariant lijkt een beetje meer grondareaal te gebruiken dan de westelijke kant. In hoeverre is dit nog meegenomen, want in de lijst met plussen en minnen zijn deze gelijk gerankt. Er wordt aangegeven dat de barrières moeten worden opgeruimd. Hoeveel kost dit en waar komt dit geld vandaan?

De heer VAN BERKUM vindt dit een goed plan en stelt voor dat het college slagvaardig doorgaat met de realisatie van de EHS.

De heer LANGENKAMP heeft alleen gezien dat wordt gevraagd om te kiezen voor de oostelijke of westelijke variant en hij kan zich vinden in de keuze die is gemaakt voor de oostelijke variant. Dat er in de uitvoering straks nog veel moeilijkheden zullen opduiken zal vast wel, want die waren er bij de keuze voor de westelijke variant ook gekomen. Hij ondersteunt dit verhaal.

De heer BOMHOF merkt dat het hele stuk de sfeer van vrijwilligheid uitademt, dus ook de agrariërs zullen op die basis moeten meedoen. Dat betekent wel dat die agrariërs adem nodig hebben om dit te realiseren en dit zal ook weer afhangen van de financiële middelen en in hoeverre de compensatie voldoende zal zijn voor het verlies van gronden. Het agrarisch natuurbeheer zou hierbij ook een redelijke compensatie kunnen bieden vanwege de bestaande gronden waar de functie van wordt gewijzigd. Het is een vrij ambitieus plan, dus is hier wel geld genoeg voor? Waar komt het geld vandaan en is het voor de komende jaren voldoende? Is er een eindpunt als het gaat om het aantal jaren waarbinnen dit kan worden gerealiseerd?

De heer WESTERHOF merkt op dat een aantal boeren in het gebied in plaats van traditioneel boer, natuurbeheerder kunnen worden, maar dat kan ook met koeien en varkens, want in het Drents landschap zou dat wel passen. De compensatie zou dus kunnen worden gezien in het feit dat de boer, natuurbeheerder wordt.

De heer HORNSTRA merkt op dat de gebiedscommissie de keuze voor de oostkant heeft gemaakt en daar is spreker niet op tegen. De heer Lammers merkte terecht op dat de boeren geen keuze konden maken en dat begrijpt hij net zo goed als spreker. De boeren, die een groot gedeelte van de gronden in het gebied in handen hebben, moeten als een serieuze partner worden beschouwd en dienen hierbij te worden betrokken. Draagvlak is voor zaken als deze heel belangrijk en boeren kunnen worden gevraagd mee te doen aan blauwgroene diensten. Een aantal boeren zal niet willen blijven en zullen hun bedrijf willen verplaatsen. De grondprijs compenseert dan al goed en dan kunnen de boeren vaak elders wel terecht. Voor opstallen krijgen boeren niet- of nauwelijks vergoeding en dat geeft dan stagnatie in het proces. Heeft het college al nagedacht over de kosten hiervan of om boeren eventueel te verplaatsen? Krijgt het college op termijn inzicht wat de bedoeling hiervan precies is? Hij stemt in met het zoekgebied.

De heer MUNNIKSMAN is gelukkig met de reacties, maar daarbij moet wel worden gekeken langs welk traject dit is gelopen. Bij het vaststellen van het POP was niemand eruit of er oost, west of middendoor werd gegaan, want er lagen zoveel verschillende meningen over hoe dit moest worden opgelost, dat spreker dacht dat het een slangenkuil was waarin hij zich zou begeven om tot een oplossing te komen. Toen is begonnen met de Schetsschuitaanpak, heeft dit ertoe geleid dat de al te scherpe kantjes uit de discussie zijn gehaald en dat er is afgepeld hoe er een zo rationeel mogelijke keuze kon worden gemaakt. Uiteindelijk wordt stap voor stap de keuze gemaakt en wordt gekozen voor de oostelijke variant. Niet dat deze helemaal zonder problemen is, en deze variant krijgt in principe minder problemen dan de westvariant. Spreker heeft daarbij een rol vervuld en hij heeft ook gezien dat het LTO problemen had om te zeggen dat zij een definitieve keuze in dit traject maken, maar het LTO heeft in belangrijke mate een rol vervuld om deze keuze mogelijk te maken. Op een bepaald moment is door hen gezegd dat de politieke- en gebiedscommissies en allerlei andere organen een rol hebben en hun verantwoordelijkheid in dezen moeten nemen en op een bepaald moment niet de bal weer moeten terugschuiven naar het college. Dit kan de commissie doen nadat het traject van de Schetsschuiten is opgepakt. Dat wordt ook goed opgepakt doordat uiteindelijk de gebiedscommissie de keuze heeft gemaakt voor de oostelijke variant. Het college onderschrijft die variant in dit proces helemaal. Een belangrijk element dat voor de landbouw ook een rol speelt is dat in die laatste fase ook een landbouweffectrapportage is gemaakt, want de landbouw had op een gegeven moment het beeld dat er te weinig rekening werd gehouden met

de belangen van de landbouw en dat dit nadrukkelijker gescheiden moest worden. Daarom is er een landbouweffectrapportage opgemaakt, maar het resultaat daarvan leidde er niet toe dat de westvariant als enige juiste oplossing werd gezien. Indien er wordt doorgedaan met dit traject, zijn college en staten er nog niet. Er wordt straks geprobeerd handen en voeten te geven aan de ecologische verbindingzone in dit gebied en dat zal nog heel veel hink- en stapsprongen gaan betekenen die op verschillende manieren kunnen worden uitgevoerd. Degenen die bij de voorlichtingsbijeenkomsten zijn geweest, weten ook hoe hiermee om moet worden gegaan. Het college kiest daarbij voor enige flexibiliteit, want hoe strakker het college zich in deze fase al vastlegt, hoe moeilijker het straks wordt om te bewegen als het gaat om de hink- en stapsprongen. Spreker is in zijn zomervakantie eens goed door dit gebied gegaan met mensen die de verschillende belangen in het gebied goed kennen, om zich zodoende een beeld te vormen hoe die hink- en stapsprongen daar kunnen worden gedaan, waarbij kan worden geprobeerd om tot een goede afweging te komen van de landbouwbelangen, de recreatiebelangen en natuurbelangen. Het was voor hem heel inzichtelijk, want de haalbaarheid van dit traject was stap voor stap waar te nemen. Blijft het bij 250 hectare? Voor de problematiek die nu aan de orde was moest een plan worden gemaakt, omdat het een ingreep is die meer dan 200 hectare betreft, maar straks als er een invulling komt van waar die stappen allemaal neer worden gelegd, kan er definitief een rekensom worden gemaakt hoeveel hectare daarvoor nodig is. Dat het veel is, is iets wat bekend is. De barrières zijn gelokaliseerd en liggen vooral bij de rijkswegen en daar kan de provincie geld voor krijgen. Zo wordt binnenkort begonnen om de N48 veiliger te maken en in die tranche worden ook ecoducten meegenomen. Datzelfde geldt ook voor de problematiek bij Spier, waarbij rondom de A28 op een bepaalde manier ecoducten kunnen worden gerealiseerd. Spreker weet niet of alles kan worden gefinancierd, maar er is een fors ILG-budget beschikbaar en daarbinnen moet een aantal doelstellingen worden gerealiseerd. Daarnaast zijn er TenneT-gelden. Op dit moment is voor een deel onduidelijk hoe de agrarische markt zich gaat ontwikkelen, dus er zitten nogal wat losse eindjes in dit verhaal, maar het is wel zo dat het college op het niveau van de doelstellingen iets gaat doen wat het rijk wenst en wat ook in de verplichtingen en afspraken met het rijk is meegenomen. Dat betekent dat als de inspanningen goed worden verricht en er meer geld nodig is dan gepland, dan kan hier bij de midterm-review rondom het ILG ook een rapportage over worden gemaakt. Voor hem staat voorop dat vrijwilligheid erg belangrijk is, maar dat er ook wordt geprobeerd om niet alleen alles te regelen met Natuurmomenten, Staatsbosbeheer of Drents Landschap, maar om ook te proberen om agrarisch natuurbeheer hierbij te betrekken teneinde het draagvlak binnen het gebied goed te krijgen. In het kader van de kostenoverweging is dit ook belangrijk. Op het moment dat de agrarische sector wordt betrokken bij het natuurbeheer, dan moeten er ook natuurprestaties worden geleverd, want als dit niet goed wordt afgedekt, wordt er geen goede ecologische verbindingzone gerealiseerd. Het betekent dus wel degelijk dat het relatief zware inspanningen zijn die de boeren daar voor de kiezen krijgen, maar die krijgen er ook wat voor terug. De bedrijfsverplaatsingsregeling komt ook aan de orde. De hectareproblematiek is daarbij redelijk op te lossen, maar bij deze regeling gaat het er vooral om hoe de gebouwen moeten worden afgewaardeerd. Daar dient maatwerk voor te worden geleverd, want dit hangt van de ligging van het gebouw af, en de wijze waarop er een andere bestemming aan kan worden gegeven. Op die wijze dient op een verantwoorde manier tot een waardebeoordeling te worden gekomen.

TWEEDE TERMIJN

De heer HORNSTRA vraagt of degenen die hun bedrijf moeten verplaatsen dan ook een zodanige vergoeding krijgen dat zij ook daadwerkelijk kunnen verplaatsen. Dat dient het uitgangspunt voor dit gebied te zijn.

De heer LAMMERS voelt aan dat het wel niet helemaal bij die 250 hectare zal blijven. Als die robuuste verbindingzone eenmaal robuust genoeg is, kan dan ook worden afgesproken dat daar niet onnodig veel groen in wordt gestopt? Daar moet zuinig mee om worden gegaan.

De heer MUNNIKSMa antwoordt dat hij gelukkig is met het feit dat sommige hoogspanningsmasten toch zijn blijven staan, want dat levert op zich een financieringsbron op om ten aanzien van de gebouwen in dit gebied nog wat extra's te kunnen doen met de TenneT-gelden. Het gehele traject rondom verblijfsverplaatsing heeft nogal wat haken en ogen, ook in relatie tot wat Europa toestaat en wat niet en daar zal de provincie slim in moeten opereren. De provincie heeft dit soort dingen vaker gedaan, dus hij gaat ervan uit dat voor degenen die hun bedrijf willen verplaatsen wel een oplossing wordt gevonden. Op het moment dat wordt geprobeerd de ecologische verbindingzone handen en voeten te geven, dan kan met de modellen die destijds bij de voorlichting aan de orde waren op de ene plek de zone wat vernauwd worden omdat de zone langs een boerderij of een gebied waar weinig mogelijk is loopt, mits de stepping stones daarbij een bepaalde breedte hebben. Op die manier kan een robuuste verbindingzone van een aantal honderden hectares daadwerkelijk handen en voeten krijgen. Voor die zone heeft de provincie Overijssel al heel veel begrensd en de provincie Drenthe zal dat in de komende tijd moeten doen. De provincie moet zo zuinig mogelijk omgaan met het opofferen van cultuurgrond ten behoeve van de robuuste verbindingzone en zal daar waar het kan de robuuste verbindingzone aanleggen. Er zal daar immers een robuuste verbindingzone moeten worden gerealiseerd, want op het moment dat er slechts met veel financiële middelen een smal kerkenpad wordt gerealiseerd zonder de ecologische doelstellingen te halen, draagt de provincie slechts water naar de zee. Indien de robuuste verbindingzone wordt aangelegd door de recreatie- en agrarische sector zoveel mogelijk te plagen, dan zal het ook moeizaam gaan, dus het zal op een manier moeten gebeuren waarbij de provincie perspectief blijft geven aan de recreatiesector en die boeren die een plaats willen zoeken met een aangepaste bedrijfsvoering in dit gebied. Er zijn ook boeren die wel weg willen omdat zij in de Veenkoloniën of elders in Europa perspectief vinden.

De heer WESTERHOF wil in dit gebied toch een combinatie maken met de ontwikkeling van landgoederen. In dit gebied zouden aanvragen voor landgoederen de voorkeur kunnen krijgen en daarnaast kan worden tegemoet gekomen aan de toenemende behoefte aan recreatie door verschillende recreatievoorzieningen in dit gebied op te nemen. Dat kan allemaal onderdeel zijn van die robuuste verbindingzone, terwijl er toch middelen van bestaan worden gecreëerd voor veel mensen in dit gebied.

De VOORZITTER complimenteert het college dat dit moeilijke proces al in een gevorderd stadium is en wenst het college veel succes in het vervolgtraject.

14. Mededelingen

De heer HORNSTRA krijgt veel uitnodigingen voor werkbezoeken en dat is goed, want de staten dienen meer naar buiten te treden. Indien er dan werkbezoeken zijn georganiseerd, is het jammer dat bepaalde partijen niet altijd bij werkbezoeken aanwezig kunnen zijn. Voor een grote partij is dat weliswaar makkelijker dan een kleine partij, maar het werkbezoek aan de Drents Agrarisch Jongerenkontakt (DAJK) van vanmorgen ging niet door omdat maar twee partijen mensen hadden doorgegeven. Hij roept de partijen op om in ieder geval te zorgen dat bij geplande werkbezoeken genoeg statenleden aanwezig zijn, zodat werkbezoeken niet hoeven te worden afgelast.

De VOORZITTER denkt dat de hoeveelheid uitnodigingen voor werkbezoeken en de beschikbare tijd van statenleden een probleem op zich vormen. Aan de andere kant dienen de staten selectiever en duidelijker te worden ten aanzien van de uitnodigingen waar wel en geen gehoor aan gegeven kan worden. Sommige uitnodigingen komen ieder jaar weer langs, terwijl statenleden die al langer zitten dit al meerdere keren hebben gezien. Hij merkt op dat het presidium hier eens goed naar zal kijken. Hij roept de commissieleden op kritisch te kijken naar de lijst met uitnodigingen voor werkbezoeken, dan kunnen daar de volgende commissievergadering afspraken over worden gemaakt.

11. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 18.15 uur.

Vastgesteld in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid van 15 oktober 2008

, voorzitter

, commissiegriffier

TOEZEGGINGEN gedaan in de vergadering van de Statencommissie Omgevingsbeleid van
10 september 2008

Geen.

Lijst van toezeggingen Statencommissie Omgevingsbeleid

(tot en met vergadering van statencommissie van 10 september 2008 bijgewerkt)

Nr	Datum toezegging	Korte termijn (binnen 3 maanden)	Afdoening	✓
1.	20-02-2008 SC OGB	De heer BATS zegt toe dat bij de daadwerkelijke behandeling van de varianten van de N34, waarover de commissie zich moet uitspreken, alle details en elementen zullen worden meegenomen.		
2.	20-02-2008 SC OGB	De heer BATS zegt toe deze varianten ook terug te koppelen aan de bevolking van Ees.	Bijeenkomst 08-09-2008	✓
3.	02-04-2008 SC OGB	Mevrouw KLIP zegt toe informatie over bodemsaneringslocaties toe te zenden, hetzij in de definitieve nota hetzij separaat.	Brief over Bodemnota d.d. 25-09-2008	✓
4.	02-04-2008 SC OGB	Mevrouw KLIP zegt toe het engelstalige onderzoeksrapport over CO ₂ -opslag toe te zenden.		
5.	21-05-2008 SC OGB	De heer BAAS zegt toe dat hij de heer Westerhof schriftelijk zal informeren over de stand van zaken met betrekking tot de websites "Da's nou Drenthe" en VVV Drenthe.		
6.	21-05-2008 SC OGB	De heer BATS zegt toe de resultaten van het onderzoek naar de kwaliteit van de fietspaden in Drenthe van de ENFB te zullen opvragen en daar bij de commissie op terug te komen.		
7.	21-05-2008 SC OGB	De heer BAAS zegt toe de vraag van de heer Bomhof over het Centraal Meldpunt Milieuklachten schriftelijk te beantwoorden.	Memo d.d. 10-09-2008	✓
8.	18-06-2008 SC OGB	De heer BATS zegt toe uit te zoeken of en wanneer het MEP aan de Staten wordt voorgelegd.		
		Lange termijn		
1.	29-05-07 PS	De heer LOOMAN zegt toe dat het geld uit de bestemmingsreserve stads- en dorpsvernieuwing in 2008 wordt uitgegeven en dat die reserve daarna wordt opgeheven.	2 ^e Bestuursrapportage 2008	✓
2.	14-11-2007 PS	De heer MUNNIKSMA zegt toe dat het college in een volgende commissievergadering met een voortel komt voor een meer frequente monitoring van de vuilstort.	Memo d.d. 25-08-2008	✓
3.	28-11-2007 SC OGB	De heer MUNNIKSMA zegt toe dat hij midden 2008 met een rapportage zal komen waaruit blijkt waar Landschapsbeheer Drenthe op dat moment staat.	Brief d.d. 10-09-2008	✓
4.	23-04-2008 PS	De heer BATS herhaalt zijn toezegging, gedaan in de vergadering van de Statencommissie BFE van 16 april 2008 dat het college aan het eind van het jaar komt met een visie op de mogelijkheden van		

		een stedelijk netwerk Meppel-Zwolle.		
5.	21-05-2008 SC OGB	De heer BATS zegt toe dat hij de voortgangsrapportages van de N34, die Rijkswaterstaat periodiek naar het college stuurt, integraal aan de commissie zal doorsturen ter kennisname.		
6.	21-05-2008 OGB	De heer BATS zegt toe te zijner tijd terug te zullen komen op de vraag van de heer Slagter naar contractmanagement in het weg- en waterbeheer en de beoogde effecten daarvan in de periode tot 2014.		
		Moties		
M1 PvdA	23-04-2008 (PS)	PS verzoeken GS te bewerkstelligen dat de laatste fase van het zogenaamde Kolibri-project, de sneltram tussen Groningen en Assen, wordt opgenomen in MIRT vanaf 2020, dan wel anderszins te onderzoeken of het laatste gedeelte van Kolibri-project op een andere wijze kan worden gefinancierd naast het RSP, en Provinciale Staten in het najaar van 2008 hierover te berichten.		
M5 CU CDA PvdA VVD	23-04-2008 (PS)	PS verzoeken GS Staatsbosbeheer expliciet te wijzen op haar verantwoordelijkheid om in deze omstandigheden medewerking te verlenen aan de totstandkoming van de uitbreiding van de zandwinning Gasselterveld, met gebruikmaking van de beschikbare middelen om dit te realiseren.		
M1 CDA VVD PvdA GL	04-06-2008 (PS)	GS wordt verzocht om inzake de ombouw van de keersluis te Zwartsluis in een schutsluis te bevorderen dat de regionale partijen met het rijk een oplossing vinden voor de financiering van de meerkosten van de voorkeursvariant. Provinciale staten zullen via hun fracties in de Tweede Kamer bevorderen dat de in het MIRT geraamde € 42 miljoen wordt aangewend voor deze variant.		
M6 PvdA	25-06-2008 (PS)	PS verzoeken GS om een financiële regeling in te stellen die het voor een grotere groep woningbezitters mogelijk maakt energiebesparende maatregelen te treffen.		
M8 SP	25-06-2008 (PS)	PS dragen GS op om: - te onderzoeken of er mogelijkheden zijn om in het najaar van 2008 versneld te starten met projectpartijen, waaronder LTO-Noord, met de combinatie van asbestverwijdering en stimulering van zonne-energie; - het onderzoek te verbreden naar andere sectoren; - bij de begroting te komen met een planopzet en een financieringsvoorstel.		
M23	25-06-2008	PS verzoeken GS om op het gebied van mitigatie		

CU	(PS)	financiële instrumenten in te zetten, waarbij initiatieven vanuit de markt een extra stimulans krijgen en anderen worden verleid goede prestaties te leveren.		

Geachte dames en heren, aanwezigen

Op de eerste plaats wil ik u danken om ons bezwaar tegen de megavitbreiding van Varkenshouderij Voesten-Kamp in Nijensleek, tegenover u als Statencommissie voor het Omgevingsbeleid, te verduidelijken.

Dat deze uitbreiding geen zwaarwegend maatschappelijk belang heeft zal ik u in later stadium verduidelijken.

Om u een helder beeld te verschaffen wil ik eerst teruggaan naar de eerste (grensverkennende) aanvraag van Voesten om uit te breiden naar een bebouwde oppervlakte van ruim 4 hectare, met nog meer dieren.

Op dit plan is toen afwijzend beschikt en is er aangegeven dat, 1,5 hectare, met mogelijk maximaal 2 hectare, zou kunnen worden toegestaan.

In 2006 is er aan de hand van die begrenzing een startnotitie verschenen waartegen een 6-tal agrariërs hebben geprotesteerd.

Ondanks herhaaldelijke navraag naar de voortgang bij de gemeente, van deze groep, kreeg men telkenmale de reactie geduldig te wachten tot alle gegevens duidelijk waren.

Tot hun niet geringe verbazing werd op 12 juni een Inspraak voorontwerpbestemmingsplan "Bestemmingsplan Polderweg 1 in Nijensleek in het huis aan huis blad "Da's Mooi" gepubliceerd, twee maanden nadat VoestenBV een Milieuvergunningaanvraag voorzien van een MER had ingediend, waarop kon worden ingesproken.

Slechts één van de bezwaarmakers uit 2006 werd kort daarvoor schriftelijk geïnformeerd.

In zeer korte tijd hebben wij het ter visie liggende plan bestreden, kennelijk met succes, want wij vernamen dat de MER op circa 15 punten diende te worden herschreven cq. aangepast.

De ter visie liggende MER is, in mijn ogen, net zoals de eerste aanvraag zodanig geschreven dat opnieuw kan worden gesproken van een grensverkennend en m.i. overschrijdend karakter

Omdat ik de indruk heb dat naar juridische argumenten wordt gezocht om de milieuvergunning te weigeren kan ik u mededelen dat verschillende juristen ons het navolgende hebben meegegeven.

Volgens deze juristen zijn er wel degelijk juridische argumenten te vinden om de uitbreiding niet toe te staan.

Indien de MER met de 15 punten wordt aangepast dan bestaat de mogelijkheid dat men aan de volgende punten is voorbij gegaan.

1. Er worden geen vergelijkingen gemaakt tussen de voorgenomen activiteiten en de uiteindelijke activiteiten en de milieugevolgen daarvan.
2. De Milieuwet vereist meerdere alternatieven, er is slechts 1 alternatief gepresenteerd.
3. De Milieutoets voldoet niet aan de drempelwaarde, zijnde 5%, t.a.v. de ammoniakbelasting t.o.v. de Wapserveense Aa, de habitat en/of de Vogelrichtlijn
4. Er is geen onderzoek gedaan, buiten de fijnstof uitstoot, naar de overige stofuitstoot en de milieugevolgen daarvan.
5. Er is geen onderzoek gedaan naar de huidige staat van de aan- en afvoerwegen, de toekomstige verkeersbelasting en de gevolgen daarvan.
6. Beweringen in de MER dat de alternatieve locaties gepaard gaan met hoge investeringen zijn kwantitatief niet onderbouwd en de beweerde Mesttransporten terug naar de gronden van Voesten in de omgeving van Nijensleek zijn niet in overeenstemming met de export van mestkorrels naar het buitenland.
7. Dan kom ik nu aan juridische argumenten inzake uw beleid: De provincie Drenthe voert m.b.t. de uitbreiding en nieuwvestiging van intensieve veehouderij al jaren een terughoudend beleid. Het beleid van de Provincie houdt in dat in de zones 1 en 2 grondgebonden, ook wel "Landgebonden" bedrijven, genoemd zijn toegestaan en intensieve veehouderij wordt geweerd. Zowel POPII als het Statenstuk 2008-311 en het vigerende bestemmingsplan is duidelijk over intensieve veehouderij.
8. In verband met het Rijksbeleid is deze uitbreiding ook onwenselijk zie nota Ruimte 2005.
9. Het POP vermeldt dat kapitaal intensieve functies, zoals deze uitbreiding in zich draagt, alleen kan worden toegestaan als kan worden aangetoond dat het om een zwaarwegend maatschappelijk belang gaat, waarvan hier geen sprake is en waarmee ik mijn toespraak begon.

10. Uit Kaart nr3 blijkt dat er sprake is van Kwel tot in de verre omgeving van het voorgenomen project, ook in tegenstrijd met uw voorwaarden.
11. POP II spreekt ook van uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven met perspectief, Op grond van de voorwaarde zwaarwegend maatschappelijk belang en het niet zijn van een Landgebonden bedrijf, voldoet de aanvrager niet aan dit criterium.
12. Binnen zone 1 is aangegeven dat de landbouwkundige hoofdfunctie niet mag worden aangetast dit is in mijn ogen een terugverwijzing naar grondgebonden veehouderijen Een dergelijke uitbreiding is hieraan strijdig.
13. Een calamiteitenplan op de locatie is onvoldoende gewaarborgd voor zowel het uitbreken van dierziekten, brand en mogelijk het belangrijkste overstromingsgevaar.
14. Omdat de locatie in een beekdal ligt met de functie waterberging is het overstromingsgevaar zeer wel denkbaar weerkundigen voorspellen hevige regenval waardoor water geborgen dient te worden als de locatie overstroomt dan is 30 centimeter ophoging van het mestkelderplafond ontoereikend en kan de mest uitstromen in de sloten en over landerijen stijging van de zeespiegel is daarboven nog een andere toekomstverwachting
15. Ook bestaat er geen calamiteitenplan voor de maandelijkse aanvoer, buiten de locatie, van zwavelzuur die over de(smalle) wegen in de omgeving worden aangevoerd.
16. Ook is geen onderzoek gedaan naar de MRSA bacterie die bij 30% van de varkens(houders) wordt aangetroffen en zeer besmettelijk is. Op dit moment zouden er binnen de huidige bedrijfsvoering 1352 varkens zijn besmet en mogelijk 6 dragers. In het geval van uitbreiding worden dit 4194 varkens en mogelijk een dozijn dragers. Ook naar de CAMRSA is geen onderzoek gedaan, dit is de uit de MRSA voortvloeiende bacterie die dragers kunnen overbrengen op andere mensen, o,a, door bloedcontact, (SOA)

Geachte dames en heren, als er voor deze uitbreiding een referendum zou worden gehouden dan voorspel ik u dat een democratische meerderheid tegen de komst van deze Megastal is.

Echter dat zal niet nodig zijn omdat u, en de Gemeente Westerveld, hebben binnen de POP plannen, lees voorwaarden, voldoende juridische argumenten ter beschikking staan om de milieuvergunning en de aanpassing van het bestemmingsplan te weigeren.

Ik hoop, namens 119 visionairs, dat u zich met onze argumenten kunt verenigen en dat mede daardoor de Provincie Drenthe en haar Gemeentebesturen dit soort Megastallen niet zal toelaten, temeer daar Megastal ontwikkelingen veelal worden aangestuurd door andere belanghebbenden dan de aanvrager die via de zittende varkenshouder(s) zullen proberen hun plannen te verwezenlijken.

Ook zien wij het gevaar van precedentwerking als deze eerste Megastal, op grond van onjuiste motieven, in Drenthe wordt toegestaan en waardoor meerdere, en misschien nog grotere, Megastallen kunnen verschijnen.

Ik wens u namens allen veel wijsheid en inventiviteit toe om ook de meerderheid van de fracties van de Gemeente Westerveld te ondersteunen in hun zoektocht naar de correcte argumenten.

Voorts wens ik vanaf deze plaats de Gemeente Westerveld de sterkte toe om het recht te hanteren om nee te zeggen tegen een speciaal voor Voesten-Kamp BV te ontwerpen partieel bestemmingsplan.

Graag beëindig ik mijn toespraak met de oproep:

“Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald”.

LAAT UW MAAT DE JUISTE ZIJN

Voorzitter, dames en heren,

“Laat uw maat de juiste zijn” heb ik als titel voor mijn bijdrage gekozen. Hoewel ik beseft dat we voor een deel van onze bezwaren bij de gemeente moeten zijn, ben ik toch blij dat we hier op dit moment en op deze plaats het woord mogen voeren.

We werken als het ware van groot naar klein.

U stelt immers de kaders vast. Op basis van de waarden van het landelijk gebied benoemd in het POP of diens opvolger stelt u primaire functies vast waarbinnen met een zeker bandbreedte gemeentes met een eigen verantwoordelijkheid het beleid verder in bestemmingsplannen uitwerken

In dit licht wil ik dan ook uw agendapunt “Megastallen te Nijensleek” benaderen.

Dames en heren waar hebben wij het over?

Een bedrijf met 4000 varkensplaatsen dat naar 14000 varkensplaatsen wil uitbreiden.

Een geplande bouwmassa van 2 ha in een totaal plangebied c.q. bouwperceel van bijna 4 ha. Ik kom daar zo nog op terug.

Het bedrijf is gelegen in een beekdal dat in het POP II de kwalificatie krijgt als een gebied met de hoogste gaafheidsgraad.

Een gebied waar volgens het POP geen kapitaalintensieve ontwikkelingen worden toegestaan. Nee tenzij! Tenzij er sprake is van o.a. zwaarwegende maatschappelijke belangen en er geen alternatieven zijn.

Wij zien ze niet, wij zien slechts een persoonlijk/bedrijfseconomisch belang. Ik leg daarbij de nadruk op “belang” en niet op “noodzaak” zoals sommigen ons willen doen geloven.

Ruim 2 jaar geleden hebben we gereageerd op de startnotitie MER.

Ook toen hebben we al in een breder kader onze bezwaren kenbaar gemaakt.

Helaas is daar inhoudelijk niet of nauwelijks op ingegaan.

Wat ons in dit kader ook bijzonder heeft verbaasd is het feit dat het waterschap Reest en Wieden bij de watertoets een positief advies heeft gegeven.

Aan het feit dat ze met, wat op pagina 72 van het POP staat, moet adviseren met in acht name van het “Nee tenzij” beleid wordt naar onze mening onvoldoende inhoud gegeven.

Ook het feit dat in 1998 het water van het naast het onderhavige bedrijf liggende afwateringskanaal over de dijk kwam wordt genegeerd als een reële bedreiging. Voor ons onbegrijpelijk! Heel waterstaatkundig Nederland is in 1998 wakker geschud door de wateroverlast en het feit dat de risico's op overstroming een veel grotere bedreiging vormen dan tot dan toe werd aangenomen. (zie ook in deze uw eigen POP).

In juni 2008 verschijnt het MER en komt met het Voorontwerp Bestemmingsplan ter visie te liggen.

De plannen zijn vooral in technische zin aangepast maar aard en omvang blijven hetzelfde.

De gemeente blijft volharden in de stelling dat een en ander past binnen het POP waarbij de nadruk komt te liggen op de milieutechnische kant van de zaak. Technisch gezien lijken inderdaad de mogelijkheden bijna onbeperkt maar, dat kan naar onze mening niet inhouden dat er dan ook ruimtelijk of anderszins geen beperkingen meer zijn.

Over het feit dat het POP aangeeft dat in beekdalen geen kapitaal intensieve werken mogen worden uitgevoerd (blz. 72), het "Nee tenzij" beleid wordt genegeerd.

Wanneer praat je overigens nog over uitbreiding en wanneer van nieuwsvestiging? Taalkundig zal het wel kloppen maar gevoelsmatig en ook feitelijk zal er naar onze mening bij de uitvoering van de voorliggende plannen sprake zijn van een nieuw stuk industrie vestiging in een gebied wat in het POP II wordt gekenmerkt als een beekdal met de hoogste gaafheidgraad.

Bewust zeg ik industrievestiging. Een bedrijf waar de grondstoffen in de vorm van voer, dat grotendeels uit het buitenland wordt aangevoerd en waarvan de producten in de vorm van vlees en mest hoofdzakelijk export gericht zijn, een bedrijf dat daarmee iedere vorm van ter plaatse grondgebondenheid mist. Zo, n bedrijf hoort naar onze mening niet in dit gebied thuis.

Gezien de voorgenomen bouwmassa is er in tegenstelling tot hetgeen de gemeente denkt naar onze mening absoluut geen sprake van een landschappelijk inpasbaar project. Daarbij ga ik nog even voorbij aan het feit dat de gemeente, gezien de voorschriften er kennelijk en wellis waar met toestemming van GS, vanuit gaat dat torensilo's tot een hoogte van 25 meter ook tot de mogelijkheden zouden kunnen behoren.

Overigens valt het ons op dat wat u in het POP aanduidt als bouwperceel in de gemeentelijke uitwerking een geheel andere uitleg krijgt. Men spreekt daar ook niet over bouwperceel maar bouwvlak.

Aangezien in de gemeentelijke stukken ook nog eens verwezen wordt naar het POP waar 1,5 ha wordt aangegeven als maximum maat maar waar, bij gebleken noodzaak, een grotere oppervlakte kan worden toegestaan, zou je denken dat het over hetzelfde gaat.

Wij hebben daar grote twijfels over. Het is maar net hoe je iets definieert. De gemeente zegt; we gaan naar 2 ha, dus maar een halve ha groter dan de standaardnorm. Ja, dat klopt als je er van uitgaat dat een bouwperceel hetzelfde is als een bouwvlak.

Naar onze mening is een agrarisch bouwperceel bestemd voor vestiging van de gebouwen en alle daaraan gerelateerde functies zoals mestsilos, verharde kuilvoerplaatsen, erfverharding en erfbeplanting.

In de gemeentelijke optiek is een bouwvlak bestemd voor de agrarische bedrijfsgebouwen en worden alle andere aan het bedrijf gerelateerde functies daar buiten gelaten. Deze functies hebben in onderhavig voorontwerp bestemmingsplan de bestemming "Agrarisch" gekregen.

Voorzitter, dames en heren, 5 minuten is te kort om alle grieven en bezwaren uitvoerig bij u neer te leggen. Ik zal zo afronden maar wil 1 aspect nog graag belichten.

Mede gelet op hetgeen in de gemeentelijke stukken staat geschreven had de gemeente kunnen concluderen dat er op zijn minst een spanningsveld zal zijn tussen het door de provincie vastgestelde beleid en het onderhavige plan.

Ik zou me kunnen voorstellen dat daar dan op voorhand bestuurlijk overleg over zou hebben plaats gevonden. Wij hebben dat niet kunnen waarnemen vanuit de stukken.

Sterker nog: De gemeente laat pas medio juli aan een aantal overlegpartners weten dat door een 'interne fout' het voorontwerp bestemmingsplan niet in een eerder stadium is verzonden naar haar overlegpartners. Dit is pas gebeurd nadat in ieder geval een tweetal instanties, door ons gealarmeerd, bij de gemeente zijn gaan informeren.

Voorwaar geen schoonheidsprijs voor de procedure. Het is echter niet aan ons om de gemeente Westerveld noch het Waterschap de maat te meten.

Waar het ons vandaag omgaat is met name wat GS van Drenthe of uw commissie van de plannen vindt of reeds heeft gevonden.

Is het er een die past bij de maat van Drenthe en dus van Westerveld en derhalve voor de Nijensleker polder?

Wij wensen u veel sterkte bij uw beraadslagingen.

Laat uw maat de juiste maat zijn.

Dan willen wij graag uw maten c.q. vrienden zijn.

Dank u wel.